

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Tractatus V. De Indulgentiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

dem militat ratio finalis, cur suspendantur Indulgentia à Pontifice, in locis verò existentibus in Vrbe, non solum non militat, sed deficit dicta ratio finalis suspensionis Indulgentiarum, quia iam Peregrini Romanam petierunt: ergo, &c. Dicendum est igitur, quod illa clausula, vbi cumque locorum, ratione huius Indulgenti Pontifici, restricta est ad omnia loca, scilicet, extra Romam in qua solemnior fiet celebratio Iubilæi, si non solum ipsum, sed alia omnes Indulgentia ab incolis, & exteris obtineantur. Et ideo hanc negatiuam sententiam nempe Indulgentias plenarias Romanas non esse per Bullam Iubilæi sublatas, declarauit Greg. XIII. vt testatur Quintanaduena in *Append. Iubil. tract. 8. dub. 11. n. 3.* & Rodriquez de *Iubil. c. 5. p. 1. n. 1.* & patet etiam ex Bullis Sixti IV. & Iulij III. vt testatur Sanctarellus de *Iubilæo c. 5. dub. 7.* & ita declarasse Vrbanum VIII. testatur Bonac. de *Sacr. pœnit. disp. 6. q. 1. punct. 8. n. 2.* &

ita tenent communiter Doctores vt Lezana in *summa tom. 3. verbo Iubilæum n. 5.* qui citat Nauarum, Gratianum & Bossium, quibus addo Quintanaduena loco citato, Filliuc. *tom. 1. tr. 8. cap. 10. n. 2. 5. 1.* Castum Palatum *tom. 4. tr. 24. punct. 12. n. 7.* Laurorium de *Iubilæo part. 1. c. 10. n. 12.* Leonem de *Iubilæo part. 1. q. 6. n. 2. 8.* Fabricum *zonium de Iubilæo lib. 4. c. 8. dub. 9.* Quartum, de *Iubilæo c. 3. punct. 1. dub. 4.* Faustum de *Iubilæo lib. 3. q. 78.* Zecolam in *praxi Episc. part. 2. verb. Annu Sanctus q. 4.* Fragosum de *Republ. Christiana tom. 2. l. 2. disp. 5. §. 1. n. 1. 4.* Layman in *theol. mor. lib. 5. tr. 7. c. 8. n. 1. & 2.* cum alijs,

In indice primo huius Tom. 4. Vide Appendicem ad hunc Tract. 4. Vbi reperies alias paucas quasi militas, & dispersas per alios Tom. Tract. & Res. quæ simul pertinent ad hunc Tract. 4. de Iubilæo.

TRACTATUS QUINTVS

DE

INDVLGENTIIS.

RESOLVTIO PRIMA.

An causa Indulgentia non solum debet esse pia, sed proportionata? Ex p. 3. tr. 12. Ref. 10.

Sup. hoc
lege doct.
Ref. seq.

DESV negatiuam sententiam docent, & hi sunt Reginald. in *praxi t. 1. lib. 7. c. 12. n. 13. 7.* & Gregor. de Valent. *tom. 4. disput. 7. quaest. 20. punct. 4.* vbi probat quòd vt Indulgentia valeat, sufficere quamcumque causam piam, atque ad eam valere absolute tantum, quantum sonat, quamvis fieri quidem possit, vt qui concedit maximas Indulgentias propter causas minimas, peccat quandoque ex quadam indiffinitione, & fortè etiam ratione alicuius scandali maxime si ea res contingat venire in contemptum Indulgentiarum. Et pro hac firmanda opinione Valentia multos adducit Doctores videlicet Durandum, Alexandrum de Ales, Gabrielem, D. Antoninum, Syluestrum, Paludanum, & teste Corduba, omnes ferè Thomistas, & ratio est primò, quia sæpè eadem Indulgentia pro causis admodum differentibus conceduntur: nec id à Pontificibus temerè fieri præsumendum est. Secundò minimam gloriam diuinam quæ ex opere quocumque pio & vtili fidelium redundare potest, longe pluris faciunt Christus & Sancti, quam quodlibet opus satisfactorium, vt præcisè satisfactorium est, quale ad pœnam temporalem soluendam requiritur.

2. Sed his non obstantibus contrariam sententiam docent Suarez *tom. 4. disput. 54. sect. 3. numero 5.* Henriquez *lib. 7. cap. 14. num. 1. 3.* Coninch de *Sacram. disp. 1. dub. 6. conclus. 1.* Layman *lib. 7. tract. 7. cap. 5. num. 1.* Bellarmin. *lib. 1. de Indulgent. cap. 12.* Granadus in *3. part. controuers. 12. tract. 3. disp. 1. num. 5.* Prapositionus in *3. part. quaest. 14. de Indulgent. dub. 8. numero 6. 2.* Tannerus *tom. 4. disp. 6. quaest. 8. dub. 4. numero 85.* Sorus in *4. disp. 21. quaest. 2. art. 2.* Caietanus de *Indulgent.*

tract. 9. quaest. 1. Syluius in 3. part. quaest. 25. art. 2. quartum 1. concl. 2. Filliucius *tom. 1. tract. 8. cap. 5. num. 113.* Ludouicus à Cruz in *Bull. Cruc. disp. 1. cap. 8. dub. 9. numero 11.* & alij penes ipsos. Et ratio est primò, quia ad valorem Indulgentia necessaria est causa iusta, vt autem iusta sit, debet esse vel adæquata, vel proportionata: iustum enim non est nisi quod aliquo modo adæquatur, vel proportionatur rei ergo, &c. Alias rationes videbis apud Auctores citatos, quibus addo Tannerum *tom. 4. disp. 6. q. 8. dub. 4. num. 84.* Syluium in *addit. ad 3. part. q. 2. art. 2. quaest. 2.* Philippum de la Cruz in *Theol. Eccles. tract. 1. §. 6. numero 5.* & Philippum Fabrum de *pœnitent. in 4. sentent. disp. 19. quaest. 1. disp. 38. cap. 9. num. 278.*

3. Quid ego sentiam dicam breuiter. Secunda opinio est communior & probabilior, primam autem puto etiam probabilem esse cum Villalobos in *summa tom. 1. tract. 26. difficult. 8. num. 6.* quam ex Neoteris, præter Valentiam & Reginaldum vbi supra, tenet Bonacina de *Sacram. disp. 7. quaest. 1. punct. 4. num. 5.* & vt verum fatear, huic sententia fauet D. Thom. in *supplement. q. 25. art. 3.* vbi sic ait. Quacumque causa adit quæ in vtilitatem Ecclesie & honorem Dei vergat, sufficiens est ratio Indulgentia faciendi, & ideo dicendum, quod Indulgentia simpliciter tantum valent, quantum prædicantur, dummodo ex parte dantis sit autoritas, & ex parte recipientis charitas, & ex parte cause pietas. Ita S. Doctor & prius reicecit opinionem dicentium non sufficere quamlibet causam piam ad cuiusvis Indulgentia valorem.

4. Nec desinam hic apponere verba Emanuelis S. post Romanam correctionem, ver. *Indulgentia 1.* vbi sic asserit. Indulgentiam etiam sine causa datam uelere, quidam aiunt, alij non solum iustam causam requiri, sed & Indulgentia proportionatam, ego de Indulgentia à Papa data non sentio quicquam dubitandum. Ita ille.

RESOL.

RESOL. II.

An mensura certitudinis, & efficacitatis concessionis Indulgentiarum sit a causa finali?

Et an semper exigatur opus pium ad lucrandam Indulgentiam pro vitiis?

Ex quo deducitur, quod Pontifex potest alicui de Ecclesia benemerito impertiri sine iniunctione ullius operis Indulgentiam eo sine, ut alios ad similia merita exciter.

Et an valeat Indulgentia, & si causa, ob quam data fuit non sit omnino sufficiens, modo Pontifex prudenter sentiat esse sufficientem? Ex part. 10. tr. 16. & Misc. 6. Resol. 3.

Affirmatiue responder P. Pasqualigus, de-
cis. 494. num. 5. vbi sic ait: Aduertendum est, quod alia est causa impulsua concedendi Indulgentias, & alia causa finalis, ob quam conceduntur. Causa enim impulsua est illa, quae facit vt Pontifex hic & nunc intendat finem Indulgentiarum, atque ex tali intentione moueatur ad concedendas Indulgentias. Causa vero finalis est illa, ob quam conceduntur; quae semper eadem est; quia semper Pontifex concedit in eum finem, vt habeant homines vnde satisfaciunt pro peccatis debitibus sibi ob peccata. Causa vero impulsua potest esse diuersa; quia modo vna occurrit modo alia; & non est finis Indulgentiae, sed occasio concessionis: cum Pontifex sumat ab ipsa occasione concedendi. Mensura autem certitudinis, & efficacitatis concessionis non sumitur ex causa impulsua, sed ex causa finali; quia cum finalis sit principium agendi, debet actio mensurari per ipsum: cum enim exeat ab agente ex vi motionis finis, erit talis, qualis exigitur a fine, atque adeo secundum mensuram illius. Hinc cum finis Indulgentiarum, sit semper idem, & sit ille, pro quo sunt institutae à Christo, nempe satisfactio pro peccatis debitibus peccato, semper concessio ipsarum erit à Pontifice secundum eandem efficacitatem: nec obidabit, quod causa impulsua sit leuis, vel grauis. Ita Pasqualigus.

1. Sed aduersus illum insurgit nouissime Pater Gobat in *Thesoro de Indulgentiis*, part. 1. cap. 7. quest. 27. num. 89. sic asserens: Illa iusta causa, quae requiritur ad valorem Indulgentiae, debet esse distincta à generali causa finali Indulgentiarum, quae est, vt in promptu habemus, vnde pro nostris peccatis satisfaciatur Deo. Ita docent omnes Theologi; teste Cardinale de Lugo num. 139. contra Zachariam Pasqualigum, qui in *suis Decisionibus moralibus*, decis. 494. contrarium tenet, nullo pro se citato Auctore. Probatur haec communis doctrina, quia si ad valorem Indulgentiae non requiritur alia causa, quam vt per Indulgentiam acquisitionem habeant Christiani, vnde pro suis peccatis satisfaciunt; sequitur, quod Pontifex possit singulis, vt ita dicam momentis, omnibus Christianis, in statu gratiae constitutis, remittere omnem reatum poenae debitae pro peccatis quibuscumque dimissis, & quod idem possit singulis momentis vacare totum Purgatorium; atque hoc vtrumque alienissimum ab opinione, & persuasione Fidelium, nominatim S. Thomae d. 45. quest. 2. art. 2. Accedit, quod licet causa finalis dispensationis in voto, sit esse liberum ab obligatione voti, vt tamen hac dispensatio sit valida, requiritur alia causa; ita etiam licet causa finalis Indulgentiae sit esse liberum ab obligatione ad subeundam poenam, necessaria est ad valorem Indulgentiae alia causa, quam indicat Pasquali-

gus, qui quidem suam sententiam probat infirmatione, hac scilicet, quod tunc valeat Indulgentia, adeoque sufficiens illius impertienda causa habeatur, quando conceditur secundum institutionem Christi, atque conceditur semper secundum institutionem Christi, quando conceditur eo sine, vt Christiani satisfaciunt pro peccatis. Huius rationis, & rationationis minor propositio tam parum est absolute vera, quam parum verum est; tunc semper secundum institutionem Christi, & confici, conferrique Sacramenta, & vota dispensari, quando conficiuntur, conferuntur, dispensantur in eum finem, in quem Christus Dominus iussit confici, conferri, dispensari. Hucusque Gobat.

3. Et quidem si opinio Pasqualigii esset vera, à multis scrupulis immunes essemus circa causam iustam concedendi Indulgentias; nam semper securi essemus de iusta causa Indulgentiarum: sed quia communis opinio Doctorum est in contrarium; nam supponunt posse Pontifices concedere Indulgentias ex causa improporcionata; idem non videret discedendum à sententia Patris Gobat viri doctissimi, & amicissimi. Obserua tamen cum Gersono in *Opusculo de Indulgentiis*, confid. 9. in causa distributionis Indulgentiarum, non requiri certam, & euidentem causam notitiam, & idcirco, non esse disputandum, aut altercandum de ea; Sufficit enim aestimatio (inquit) & probabilis coniectura: Quemadmodum in distributione thesauri materialis de Fisco Regio, & Ecclesiastico, Papa vel Rex, vel alius attingeret. Quare indulgentiarum concessio (vt idem ait, confid. 12.) non est paraspicienda, seu contemnenda, sed amplectenda deuote in fide, spe, & charitate Domini nostri Iesu Christi; qui potestatem talium Clauium Ecclesiasticarum dedit hominibus. Constat enim (ait) quod fructuosior, & acceptabilior est Deo & hominibus operatio talibus innitens Indulgentiis, quam altera ceteris paribus non innitens. Et subiungit: Consilium (ait) solum & sanum est, quod absque curiosa discussione de praecisa, vel euidenti, & certa qualificatione, seu mensuratione huiusmodi Indulgentiarum, studeat homo prius tales acquirere, secundum qualitatem suae vocationis; Pondus autem valoris illi relinquere, qui omnia facit, & fecit in numero, pondere, & mensura. Ita Gerson.

4. Et non deseram hic apponere verba Marchant in *Tribus Sacramentis*, tomo tertio, tractatu quinto, titulo secundo, questione quarta, vbi sic ait: Adde pro consolatione Fidelium ex D. Bonauentura in 4. dist. 20. Quod licet homo non faciat in indulgentia secundum quod cum decet, propterea tamen non debet dimittere, quin faciat illud secundum quod sibi placet; quia licet non habeat totum de Indulgentia illa, plus tamen habebit de remissione poenae pro tali facto, quam haberet pro alio simili ceteris paribus, vbi non datur talis Indulgentia. Ratio huius dicti mea est; quia opera imposita à Vicario Christi vel Potestate habente ad Indulgentias promerendas, iam potestate Clauium eleuata singulariter censentur ad poenarum in iudicio Dei debitaram remissionem: vnde qui ex motiuo, & in fide Ecclesiae ea facit, sine dubio poenarum aliquam remissionem operibus istis sic potestate Clauium eleuatis ratione eleuationis correspondentem, vltra ordinariam satisfactionem operi debitam, sibi meretur. Et haec est piissima sententia, & in doctrina Theologica fundata, per quam etiam exponi possunt verba similia Pontificum, si quae in Bullis vel Doctoribus reperiantur: Quod qui amplius facit in operibus

operibus propositis plus vel efficacius Indulgentias consequatur, id est, si ad totam Indulgentiam non perueniat; partem tamen correspondentem operi consequetur, ob elevationem eius singulari virtute Clauium Ecclesie factam. Quinimo iudicat Angelus *verb. Indulgentia, num. 5.* quod si Donans det Indulgentiam ultra suam auctoritatem, pono ego & ultra causam etiam censetur, rescindi in iudicio Dei Indulgentia quoad excessum quantitatis, quo Indulgentia auctoritatem vel causam, excedit, non tamen quoad id, quod intra limites potestatis & causae continetur: Ita ut semper aliqua Indulgentia intra terminos discretæ dispensationis lucrandæ remaneat coram Deo. Nec hoc cum aliena pietate probabilitate caret. Quod iudicio prudentis Censuris relinquo. Hucusque Marchant.

5. Nota tamen hic primo, optime docuisse Cardinalem Lugo *de Sacram. Pœnit. disputat. 27. sect. 6. num. 86.* non semper exigi opus pium ad lucrandam Indulgentiam pro viuus; nam causa iusta, quæ ad dispensationem requiritur, non alligatur ad solum opus pium faciendum, cum possit esse iusta causa ex titulo gratitudinis, remunerationis, solatij, medicinæ. Idem dicendum, est cum Coninch *de Sacram. d. 12. dub. 6. n. 34.* non dissentire à vera doctrina, quod videlicet possit Pontifex alicui de Ecclesia bene merito impertire sine iniunctione vilius operis Indulgentiam, eo sine, ut alios ad similia merita excitet.

6. Et tandem Gobat, *vbi supra, num. 103.* Ex Lugo, Tannero, & Suarez, obseruat quod probabile est valere Indulgentiam, *causa*, ob quam data fuit, non sit omnino sufficiens, modò Pontifex prudenter censurat esse sufficientem. Et ne deferat videre Reginaldum, *tom. 1. lib. 7. cap. 12. num. 132.* vbi egregie, & benigne pertractat de causa Indulgentiarum.

RESOL. III.

*An Indulgentia debeat habere causam publicam?
Et quia sentiendum est de Calculis, & Imaginibus cum Indulgentia plenaria; Ex part. 10. tract. 11. & Misc. 1. Res. 53.*

§. 1. **A**D hæc sic respondet Sotus *in 4. tom. 1. dist. 25. quæst. 1. artic. 2.* vbi ait: Enim verò vbi error non est manifestus, licet in veritate possit causa non esse legitima, debetur tamen hic honor auctoritati Pontificis, ut sit præsumenda legitima: atque ad hoc non est decens, contra huiusmodi Indulgentias obmurmurare. Secus, si talis error esset manifestus; tunc enim potius est religionis officium, veritatem docere. Noltris enim temporibus, vsque ad hoc piorem clementia erga animas, quæ in Purgatorio cruciantur, succreuit, ut importunis supplicationibus à Summo Pontifice concessio fuerit exorta, ut qui tangendo quendam benedictum calculum, *Aue Maria*, vel *Pater noster*, recitaret, animam inde quantumque tempore cruciari deberet, eriperet, ut protinus libera euolaret. Hanc ergo non dicam piam fraudem, quia Hæreticorum verbum est; sed tamen citrà Religionis iniuriã posset hoc populo dissuaderi Primum, quia hic nulla interest causa pia in omnem vilitatem Ecclesie: nam pius affectus in Defunctos non reputatur causa, ut diximus. Illa enim ratione Deus per se animas omnes liberaret. Secundò, quia neque ex parte facientis quòd Indulgentia iubet, aliquid præstatur, quod ad tam ingentem effectum vilius sit momenti. Quid enim refert dicere *Pater noster*, ut anima à tam immodicis tormentis eruat? Profectò dicere crudelitatis argueretur Deus, si animã tribus annis

tam atrociter contorqueret, cuius tamen liberatio ex vno *Pater noster* penderet, & calculi tactu. Præsertim quòd Papa non potest Defunctis Indulgentias conferre per modum absolutionis, ut Viuis, sed per modum suffragij. Et idèd mirabile est, quòd per vnum *Pater noster* thesaurus Ecclesie tam insignis effectus applicetur. Præterquam quòd illa oratio ut plurimum dicitur ab iis, qui sunt in peccato mortali, quæ idèd apud Deum nullius valoris est: concessit Papa quantum concedere potuit; sed non est credendum, credibile suam concessionem tanti esse, quanti supplicatores valere putabant. Atqui, si sub hac populari opinione nihil aliud nocenti lateret, quàm quòd forte populum fallit; nullum esset periculum, illam relinquere propter imaginem religionis, quam habet. Sed tamen illi, qui illam crederent, metum Purgatorij radicatus euellerent. Id enim, quod præter infernum homines à peccato arceat, est Purgatorium, & tamen si tam facile euaderetur; nullum possit ingenerare metum. Hucusque Sotus.

2. Sed meritò aduersus illum insurgit Henricus *lib. 7. cap. 14. num. 3.* sic asserens; Quare carpendus non est, sed probandus frequens vsus Sanctissimum, & prudentissimum Pontificum, qui pro facili, ut videtur, causa (ut habenti calculos, seu globulos à Papa benedictos pro paruo opere, breui oratione, & leui dispositione Recipientis) concedit Sæcularibus magnam Indulgentiam: aut per Præuilegium, quod dicitur mare magnum, Religiosis, aut Principibus, Indulgentiam plenariam, aut liberationem animæ à Purgatorio. At aiunt quidam, non esse inconueniens admittere errorem facti in Papa. Quod falsum est, quia res hæc non apud vnum aut alterum male dispensatum versatur: sed in tota Ecclesia Fidelium, qui præ credunt, se consequi effectum Indulgentie. Et ut parua attritionis dispositio, dum adiungitur Sacramento, est idonea, ut impio virtute Christi, & clauium remittatur poena æterna cum calculo benedicto parua oratio esse potest iusto digna dispositio, ob quam per clauas Papa ex causa condonet poenam temporalem, etiam ingentem. Ita ille.

3. Nec deferam hic apponere verba Villalobos, *tom. 1. tract. 26. diff. 8. num. 5.* aduersus Sotum etiam insurgentem: A imitacion desto (ait) pienso que lo hazen los Sumos Pontifices, quando conceden las Indulgentias de las cuentas beneditas (diga Soto lo que quisiere) porque referido esso apremiara à los que han sido benemeritos de la Iglesia, (quales suelen ser los Principes, à cuya instancia se conceden) es causa bastante para que por esta via se animen otros à favorecer la Iglesia. Y assi dize bien Cordoua, que no ay causa tan pequena, que referida à otra cosa no pueda ser grande, y bastante para conceder Indulgentias. Confirmale esto con la autoridad de los Sumos Pontifices, que por visitar tal, ò tal Iglesia, ò por mirar con deuocion esta, ò aquella Imagen, ò por rezar vn *Pater noster*, y vna *Aue Maria*, conceden Indulgentias, y a vezes grandes; cuya autoridad huiera de bastar, si bien lo mirara Soto; porque quando non constare claramente lo contrario, haze de presumir que la causa que el Pontifice señala, es suficiente, como dize Cordoua, y la comun, y lo concede el mismo Soto. Porque si la sentencia del Iuez se presume justa, y razonable, mientras no consta manifestamente de lo contrario segun derecho; mucho mejor en las dipensaciones, que haze el Pontifice. Y assi no hablò Soto, como era razon, en las cuentas beneditas, que sera la causa grande, por lo que queda dicho, y no declara siempre el Papa la causa que tiene, y esta la funcion por el, mayormente siendo vnotario ordinario en la Iglesia, que no ay algun Sumo Pontifice

que no las conceda, y las ha concedido N. S. Papa Paulo V. con auct. reformado otras muchas Indulgentias. Dicendum est igitur, reperiri iustam causam in concessione Indulgentiarum dictorum calculorum, & imaginum; Quia non conceditur intuitu solum illius imaginis, vel imaginis, sed principaliter in cultum aliquem, vel imaginis, vel ob aliquam necessitatem, vel ob memoria egregia alicuius Principis Christiani erga Ecclesiam. Deinde, quia ipsum etiam granum multum constituit ad pietatem; quia conferuando, & venerando Summi Pontificis, à quo mediatè, vel immediate gratiam illud fuit benedictum. Itaque sufficit, vt Indulgentia mediatè tantum redundet in bonum commune, mediantè priuato bono singularis Personæ, modò in ea causa inducitur sufficiens. Cùm etiam bonum personæ particularis spectet ad bonum commune, quod ex particularibus coalescit. Licet igitur Indulgentia, quæ per Iubilæum concedi solet toti Ecclesie, vel alicui Regi, aut Prouincie, postulet causam communem, & vniuersalem, Indulgentia proportionata, & Indulgentia tamen, quæ conceditur priuata personæ, non requirit causam communem; sed sufficit priuata personæ proportionata. Et ita nostram sententiam tenet Leandrus de Sacrament. tom. 1. tractatu 5. disput. 14. questione 33. qui citat Cardinalem de Logo, Nauarrum, Cordubam, Medinam, Granadam, & Suarez.

Ad rationem Soti, quòd thesaurus communis, qualis est Indulgentiarum, non nisi propter commune bonum valde dispensari potest; Respondeo, negando antecedens, nam, vt rectè docet Amicus in Corp. Theol. tom. 8. disputat. 20. sect. 9. num. 278. etiam ex thesauro communi prouideri potest priuatis necessitatibus personarum quatenus sunt membra communitatis. Neque faciendum est vis in similitudine thesauri temporalis, cuius bona sæpè dispensari non possunt, nisi ob publicas causas; quoniam hæc bona subsunt potestati Reipublicæ quæ sub hac conditione vult, vt illa distribuatur. Thesaurus autem Indulgentiarum immediate subest potestati Summi Pontificis, qui illum à Christo dispensandum accepit, non solum pro toto corpore, sed etiam pro singulis membris Ecclesie.

RESOL. IV.

De Indulgentia applicari possit Medallia, & Imaginibus B. Cæciliæ, B. Andreae & B. Francisci Borgie, &c. Ex p. 10. r. 16. & Misc. 6. Ref. 8.

Affirmatiuè respondet P. Gobat in Thesuro Indulgentiarum; part. 2. cap. 12. quest. 28. numero 367. vbi sic ait: Dico mihi non improbabile videtur, quòd per Imagines Sanctorum intelligantur Imagines illorum etiam, qui sunt duntaxat Beatificati. Ratio est, quia isti sunt propriè Sancti, etiam testimonio Ecclesie; nam & Martyres Iapones, quos Urbanus VIII. in numerum Beatorum retulit, vocat ipsemet Urbanus Sanctos Martyres; & Beatificatio à Canonizatione tantum in hoc differt, quòd per Canonizationem præcipitur omnibus fidelibus, vt illum, qui canonizatur, habeant pro verè Sancto, per Beatificationem verò declaratur, illum qui beatificatur, merito ab omnibus fidelibus, pro verè Sancto haberi, & coli posse, vt reliquos inter docet Ferdinandus de Castro Palao, tract. 4. disput. 1. p. 5. §. 1. vbi insuper addit, posse quemlibet Beatificatum coli à quouis vbius locorum, recitatione Horarum, Processionibus, & Missæ Sacrificio. At Ego pace huius eru-

ditissimi viri, inspectis Bullis diuersarum Beatificationum, vt ita loquar, iudico hanc additionem non esse veram, testaturque Gauantus part. 1. tit. 10. à Congregatione Rituum esse contrarium definitum. Hocufque Gobat, qui nullum Auctorem pro sua sententia adducit. Ego verò in eius gratiam vt pete viri amicissimi adducam alium Doctorem ex eadem Societate, & is est Pater Amicus in Cursu Theologico, tom. 3. disp. 20. sect. 5. num. 92. sic asserens: Alio modo potest talis Indulgentia concedi, vt applicanda ab ipomet, cui Indulgentia conceditur. Et tunc cauendum est ne talis Indulgentia applicetur Imaginibus, vel numismatis, quæ Sanctos, vel saltem Beatos non expriment. Ratio, quia mens concedentis est, vt per huiusmodi Indulgentiam colantur Sancti, vel Beati in huiusmodi Imaginibus, & numismatis expressi. Dixi vel saltem Beatos; quia nisi hi expressè in ipsa confessione prohibeantur, intelliguntur comprehendi sub imaginibus, & numismatis; quibus applicari solet Indulgentia: præsertim si illi sint Apostolico Breui declarati: secus si nondum sint ab Apostolica Sede declarati, sed tantum fama, & voce populi; quia nunc sicut Sancti, ita & Beati non declarantur, nisi iuridica Sedis Apostolicæ sententia, ita Amicus.

2. Sed vt verum fatear, non video praxim Romanæ Curie applicare Indulgentias, nisi Medallia, Sanctorum Canonizatorum, & si aliquando applicat Medallia Beatorum, in altera parte Medallie extrat Imago alicuius Sancti, vel Christi Crucis, aut B. Virginis: & idè Summus Pontifex non solet concedere Indulgentias his, qui non sunt Sancti Canonizati. Ex his autem apparet à fortiori me rectè olim respondiisse Patri D. Francisc. Boluio, aliquem non posse applicare Indulgentiam Medallie, seu Imagini nostri Cardinalis D. Pauli Areziz, D. Francisci Olympij, D. Iosephi Caraccioli, & aliorum: vnde dixit Gobat vbi supra num. 368. non valituras Indulgentias quæ applicarentur Imaginibus Sanctissimæ memoriæ viroreum Ludouici Grataniensis, Petri Canisij, &c.

RESOL. V.

An concessio Indulgentiarum per modum Iubilæi habeat annexam facultatem eligendi Confessarium?

Et an Episcopus habens facultatem concedendi plenariam Indulgentiam morientibus, cum hoc tamen, vt interdum id faciat per se ipsum, alias potens talem facultatem subdelegare tempore noctis possit sic delegare, si interdum vocetur ad morientem, & tunc nolit, aut non possit per se id facere, facta tamen subdelegatione pro tempore noctis?

Et ceterum, & obiter docetur lucrari distributiones illam, qui in utilitatem Ecclesie abest à Choro, & si extra tempus chori possit expedire negotia Ecclesie. Ex p. 10. r. 16. & Misc. 6. Ref. 5.

Affirmatiuè respondet Pater Pasqualigus de Iubilæo, quest. 178. num. 7. vbi sic ait: Ex dictis colligitur contra Suarez disp. 7. de Censur. sect. 5. num. 9. Quardum in Bullam Cæciliæ, lib. 3. §. 1. questione 1. numero 14. Laurium, part. 2. de Iubilæo, cap. 7. num. 78. In concessione indulgentiarum per anodum Iubilæi concedi etiam facultatem eligendi Confessarium cum facultate absoluedi à reseruat, vt docent communiter & in specie citati num. 2. Bossius sect. 1. de Iubilæo, casu 16. num. 2. Henriquez lib. 2. Summ. cap. 9. num. 4. Homobonus, part. 2. Examin. Eccles. tract. 11. quest. 3. supposito 4. Communiter enim assignant hanc differentiam inter Iubilæum, & plenariam Indulgentiam, quòd illud

illud habeat annexam hanc facultatem. Et desinitur etiam ex Bullis suspensionis Indulgentiarum pro Anno Sancto, nam suspenduntur facultates deputandi confessorios, qui possint absolueri a referuatis concessa occasione Indulgentiarum; vt Extrauag. *Quemadmodum de parit. & remiss.* quæ sunt concessa Ecclesiis, Ordinibus, Hospitalibus, &c. quæ non sunt aliæ, nisi illa, quæ sunt annexæ Indulgentiis per modum Iubilæi, quæ aliquando ob maiorem declarationem solent in specie explicari. Hucusque Passqualigus.

2. Sed ego proflus puto non esse recedendum à sententia negatiua Suarez, & aliorum, quam nouissime validissimis argumentis firmat Pater Gobat in *Thef. Indulgen. part. 2. cap. 8. quest. 10. num. 199.* qui allerit contrariam opinionem non esse tutam in praxi. Et præter alias rationes dico, quod optima legum interpretatio est praxis, & vsus communis, vsus autem communis plane repugnat doctrinæ, quam impugno. Nam in primis non puto vllum reperiri, qui putaret esse sibi licitum in die Circumcisionis Domini eligere quemlibet approbatum Sacerdotem secularem, aut Religiosum, à quo acciperet absolutionem quoruncumque peccatorum, censurarumque; itemque commutationem omnium votorum, etiam triplicis peregrinationis, ac postremò compositionem super marè ablatis incertis. Et tamen in die Circumcisionis possunt omnes Christi fideles, qui eo die à primis vesperis ad occasum solis confessi, & sacra Communionem refecti Templum aliquod Societatis visitarunt, in coque quinquies Pater, & Ave recitarunt ad consuetas intentiones, potiri Indulgentia in formis Iubilæi. Nemo etiam id sibi iuris vendicat, cû instructus Indulgentiis in gratiam Ducis Bauariæ Guilielmi, vel Ducis Oscalæ ad Paulum V. Oratoris Hispanici, vel Societatis Assistentium, & Procuratorum impertit, ieiunet singulis per annum sextis feriis, aut sabbatis; nemo ipidem illorum, qui vel alicui Congregationi adscripti, vel Indulgentiis quinque Sanctorum, S. Caroli, Urbani VIII. præditi adeunt probabile mortis periculum, è quo postea præter spem emergunt. Et tamen his omnibus obtingit tunc Indulgentia in forma Iubilæi. Imò non dubito, quin in Italia, & Hispania Episcopi, Fidei Inquisitores, Commissarij Cruciatæ essent grauitè animaduersum in illum Sacerdotem, extra mortis articulum à Casibus Bullæ Cœnæ, & Episcopalibus absolueret quæmpian non munitum alio priuilegio, quam Indulgentiæ in forma Iubilæi. Et hoc vltimum concedit ipsemet Pater Passqualigus. Deinde si Indulgentia in forma Iubilæi nihil aliud significat, quam quod quis possit absolui, & dispensari ab & super omnibus, super quibus potest in Iubilæo, cur Summi Pontifices in Bullis Iubilæorum extraordinariorum toties, nunc quidem expressè, nunc autem implicite profitentur, se præter Indulgentiam in forma Iubilæi impertiri potestatem eligendi Confessarium, qui à referuatis absoluat, & vota commutet: cum domus, arbor, equus, & vniuersum quilibet totum nil aliud significet, quam suas partes vnitas, quis ferat dicentem: Vendo tibi meam domum, & præter illam tecum omniaque eius hypocausta, commodo tibi meum Buccaphalum, & præter eum, seu insuper eiusdem caput, & pedes; dono tibi hunc meum seruum Cœrmenidem, & insuper eius manus, ac viscera. Adde, quod Sanctissimus D. N. Innocentius X. die 22. Decembris, anno 1646. omnes Societatis Religiosos donauit Indulgentia in forma Iubilæi apponens expressè, limitationem contrariam opinioni Peyrini, videlicet clausulam: Circa tamen facultatem eligendi Confessarium, qui eos à Casibus Sedi Apostolica quomodolibet referuatis ab

soluat. Ex qua limitatione deduco aliud argumentum nam si Indulgentia in forma Iubilæi nil aliud significat, quam facultatem obtinendi absolutionem, & commutationem votorum, sequitur homines Societatis potuisse ex vi illius Indulti Pontificij petere à quolibet Confessario commutationem votorum non referuatorum, itemque absolutionem votorum non referuatorum; & Societatis Superioribus omnium Casuum; nam qui de duobus propositis alterum negat, alterum concedere videtur, cap. *Nonne de presump.* Quod tamen est falsum. Non est igitur talis sententia admittenda.

3. Nec obstat dicere, quod hæc vocabula in forma Iubilæi per modum Iubilæi significant dari indulgentiam, ea forma, & eo modo quo datur Iubilæum; atqui Iubilæum datur ea forma, vt includat fauores circa casus referuatos, & vota: Nam respondeo constare ex praxi, illam maiorem proportionem ita esse distinguendam; Indulgentia in forma Iubilæi est ea, quæ datur, in illa forma, quæ expressè datur Iubilæum, concedo maiorem: quæ implicitè datur Iubilæum, nego maiorem: atqui Iubilæum datur in ea forma, vt illos fauores includat tanquam formam implicitam, esto minor; tanquam expressam, nego minorem, & consequentiam. Concludendum est igitur, quod quando dicitur dari Indulgentiam plenariam, seu plenissimam in forma Iubilæi, esse perinde ac si dicitur, dari eo modo remissionem omnium peccatorum, quo modo in Anno Sancto solet concedi. Et quamuis ex hac explicatione sequatur, omnem Indulgentiam plenariam esse à parte rei Indulgentiam in forma Iubilæi, & consequenter ita posse vocari; nam ad esse sequitur dici; at tamen Pontifices idè nonnullos peculiariter hoc nomine decorant, vt in hominibus maius commutudium, maioremque ex eis consolationem excitent. Quæ de causa etiam nonnullas plenarias vocant singulariter, & quasi per antonomasiam plenissimas. Porro allatam explicationem esse legitimam probo clara auctoritate ipsiusmet Sixti IV. qui in bulla incipiente: Sacrosanctæ Religionis yestra, Cisterciensibus alioquies, eisque Indulgentiam pro articulo mortis elargiens vitur hæcè verbis: Remissionem omnium peccatorum, de quibus corde contriti, & ore confessi fueritis, plenariam remissionem, necnon Sanctissimum Iubilæum siue omnes, & singulas Indulgentias, & plenariam omnium peccatorum remissionem, Fidelibus anno Iubilæo Romam venientibus, & Ecclesiis ad hoc statutas, verè contriti, & confessi visitantibus quomodocumque concessas, &c. concedimus. Ita Pontifex. Et hæc omnia docet Gobat *vbi supra*. Vnde ex his Eminentiss. Dominus meus Cardinalis de Lugo, & Ego in quodam Examine Episcoporum, coram Sanctiss. D. N. rectè diximus, malè quosdam Confessarios anno Iubilæi 1651. absque alio priuilegio absoluisse peccatores à Casibus Papalibus, dispensasse in votis, & non enim habebant auctoritatem hoc faciendi, ex vi dicitur Iubilæi Anni Sancti.

4. Et tandem non deseram apponere pulchrum dubium, an Episcopus habens facultatem concedendi plenariam Indulgentiam morientibus cum hoc tamen, vt interdum id faciat per se ipsum, aliàs potens talem facultatem subdelegare præ tempore noctis; possit sic subdelegare, si interdum vocetur ad morientem, & tunc nolit, aut non possit per se id facere, facta tamen subdelegatione pro tempore noctis. Ad hunc casum Pellizzarius in *Manuali Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 1. num. 190.* responder affirmatiuè, dummodo Indulgentia per subdelegatum conferatur de nocte. Mouetur quia in hoc casu soluat mens delegantis, ne delegatus conferat Indulgentiam per alium interdum, cum is deleget quidem de die, sed collatio Indulgentiæ

fit fiat de nocte nec refectat, quo tempore facta sit delegatio, sed quo tempore fiat collatio Indulgentiae, & solum attendi debet tempus collationis Indulgentiae: tum quia hic non committitur fraus; cum vtens iure suo nemini faciat fraudem; & Episcopus in casu isto vere habeat ius delegandi suam facultatem, pro tempore noctis, siue subdelegatio fiat de nocte, siue de die: tum quia Bonacina disp. 2. de hor. canon. quest. 5. part. 3. num. 16. Aliique docent lucrari distributiones illum, quibus vilitatem suae Ecclesiae abest à Choro, et si extra tempus Chori possit expedire negotia Ecclesiae (quod idem concedit in simili Diana p. 4. tract. 4. resol. 10. aliis citatis) ergo, & in nostro casu poterit Episcopus delegare pro tempore noctis hanc suam facultatem, et si iam ipse per se diu commodatè possit exercere. Ita in facti contingentia interrogatus ab Eminentissimo Domino meo Cardinali Machiauello respondi, responsio fuit approbata, tum ab ipso, tum ab aliis viris doctissimis. Ita Pellizzarius loco citato.

RESOL. VI.

An opus iniunctum pro acquirenda Indulgentia faciendum sit intentione principali, vel opere principali ad illam lucrandam? Ex patt. 5. tract. 12. Ref. 7.

¶ Quid est querere an lucratur Indulgentiam, si quis, v. g. visitaret Ecclesias principaliter ob recreationem, vel Romam pergeret in Anno sancto, principaliter propter curiositatem videndi illam, vel ad consequendum aliquod beneficium, vel ieiunaret ex causa non expendendi in emendis cibis, ita quod huiusmodi fine non existente non visitaret Ecclesias, nec Romam iret, nec ieiunaret, licet dum facit hæc, habeat etiam intentionem lucrandi Indulgentiam, & negatiuam sententiam mordicus tenet Corduba de Indulgent. quest. 25. Rodriguez in Bulla Cruc. §. 8. num. 9. Nega in summa, tom. 2. cap. 7. cas. 2. cum aliis.

¶ Verum tu contrariam sententiam tene cum Iacobo Granado in 3. part. de Sacrament. contr. 12. tract. 5. disp. 4. num. 10. vbi sic ait. Non requiritur vt opera pia iniuncta efficiantur potissimum propter consequendam Indulgentiam, vt Corduba contendit, sed satis est propter eum finem executioni mandari, licet alius finis intendatur æquè, aut magis principaliter. Sic ille, & ante illum Suarez tom. 4. disp. 5. sect. 6. num. 5. & alij. Et ratio est, quia vt opus sit pium, sufficit vt quis habeat intentionem lucrandi Indulgentiam, licet intentio illa non sit principalis, & faciat idem opus ob alium finem, quo non existente non faceret opus illud, & in confessionibus Indulgentiarum non dicitur, vt opera iniuncta efficiantur principaliter ad lucrandam Indulgentiam; ergo, &c.

RESOL. VII.

An ad lucrandas Indulgentias debeat opus iniunctum fieri bene moraliter, ita vt sit honestum, & moraliter bonum, quod si in eo faciendum venialiter peccet, vt si v. g. ex vana gloria visitet Ecclesias, det elemosynam, an consequatur Indulgentiam?

Ex quâ dicendum est, si opus iniunctum male efficiatur moraliter, etiam cum peccato mortali? Et quid de aliis conditionibus, finibus, & defectibus? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 5.

¶ Affirmat prima opinio, & asserit opus iniunctum esse ad eò necessarium vt bene moraliter efficiatur, quod si in eo efficiendo venialiter quis peccat, non. IV.

cet, vt si, v. g. ex vana gloria visitet Ecclesias, det elemosynam, &c. non consequitur Indulgentiam. Ita Adrianus, quem citat & sequitur Nauar. de Indulgent. notab. 19. num. 6. & alij, quibus ego addo Syluium in 3. p. D. Thom. quest. 27. art. 2. quæritur primo, conclus. 2.

¶ Secunda opinio negat & docet non esse necessarium vt opus requisitum & iniunctum ad lucrandam Indulgentiam debeat esse honestum & bonum moraliter, id est, secundum omnes circumstantias, seu in indiuiduo; sed sufficit vt sit honestum & bonum ex genere suo. Ita Granad. in 3. p. de Sacrament. contr. 12. tract. 5. disp. 4. num. 10. Suarez. tom. 4. disp. 5. sect. 6. num. 3. Henric. lib. 1. c. 9. num. 5. Præpositus in 3. p. Filliuc. tom. 1. tract. 8. cap. 6. num. 158. & 159. Ludouicus à Cruce. in Bull. Cruc. disp. 1. cap. 8. dub. 3. num. 5.

¶ Tertia opinio distinguit, & ait quod si quis in adimplendo opere iniuncto pro lucranda Indulgentia peccet venialiter, talis lucratur Indulgentiam; nam cum peccatum veniale non tollat gratiam apud Deum, nulla est ratio propter quam possit impedire effectum Indulgentiae; nec est verisimile, quod obligare vel t. Papa ad faciendum opus postulatum cum tanto rigore. Secus verò dicendum est si opus iniunctum male efficiatur, moraliter etiam cum peccato mortali: nam in tali non valeret ad Indulgentiam lucrandam, & hanc opinionem ex multis rationibus probat Faber de penit. disp. 19. q. vnic. disp. 38. cap. 7. num. 214. vbi respondet ad omnia argumenta in contrarium.

¶ Quarta opinio est Bellarmini lib. 1. cap. 13. q. 2. Layman lib. 5. tract. 7. cap. 6. num. 4. Nughi in 3. p. q. 27. art. 3. dub. 5. asserentium quod si illud opus pium iniunctum sit ad placandum Deum, vel illi satisfaciendum non sufficit ad Indulgentiam, quia eiusmodi opus nec satisfacit, nec placet, si verò ob alium finem requiratur, v. g. ad subueniendum pauperi, tunc sufficit ad Indulgentiam, quia illud vitium non obstat fini intento. Sed quis ad hanc rationem respondere possit, licet illa opera videntur aliquo malo fine, retinere aliunde aliquam bonitatem, ratione cuius Deo placere possunt; & interdum illi satisfacere. Idem enim actus externus imperatus ab vno actu bono, & altero malo interno habet quidem aliquid demeriti aliquid meriti, & satisfactionis ergo, &c.

¶ Ego autem, vt verum fatear, puto circa præsentem questionem non esse verisimile plus requiri à Pontifice, cum iniungit hæc opera pia ad lucrandas Indulgentias, quam quod Ecclesia requirit adimplenda præcepta diuina, & humana, sed medijs operibus, quæ aliquo culpæ vitio inficiuntur, implentur præcepta diuina & humana; ergo & disponuntur homines ad Indulgentiam, Nec requiritur vt opera pia iniuncta efficiantur, potissimum propter consequendam Indulgentiam, sed satis est propter eum finem executioni mandari, licet alius finis intendatur æquè, aut magis principaliter.

RESOL. VIII.

An si minima aliqua pars operis iniuncti prætermittatur, consequatur quis Indulgentiam? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 23. Et ad litteram ibi in tract. 5. Ref. 7. Sed quia in prima Ref. hic assignata; sunt aliqui auctores plus quam in secunda, ideo prima hic transcribitur.

¶ Respondeo affirmatiuè; quare si Indulgentia, vt optime obseruat Trullench in expos. Bullæ Cruc. lib. 1. §. 1. dub. 15. n. 2. requirit multa opera, v. g. tres dies ieiunij, si quis omittit vnum, non consequetur Indulgentiam totam, nec aliquam eius partem, quia opera omnia habent se tanquam vnica indiuisibilibus conditio concessionis. At si operis iniuncti minima pars

Sup. hoc in Resol. seq. 8. Nota hic, sed lege eam per totam.

Q pars

N. A. E. B. N. I. A. L. I. V. V. I. I. I.

pars tantum omittatur, vt si opus iniunctum sit vna Missa, & minima eius pars omittatur, verisimile est lucrari Indulgentiam, quia, moraliter loquendo, totum opus fieri censetur, eo quod in moralibus parum pro nihilo reputatur, quod si pars in se est leuis, reputatur grauis respectu operis iniuncti, non lucratur, ea omissa, Indulgentiam, vt si concedatur recitanti quinque orationem Dominicam, omittens vnam, non consequitur eam, quia respectu totius operis est pars grauis. Et hæc omnia docet etiam Philippus Faber in 4. sent. dist. 19. q. 2. disp. 38. cap. 7. num. 205. Angelus Bofsius de Iubilao, sect. 4. cas. 8. num. 3. & 6. Filiucius tom. 1. tr. 8. c. 6. n. 15. Præpositus in 3. p. q. 14. de Indulg. dub. 10. n. 87. Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 52. sect. 1. n. 4. Sanctarellus de Iubilao, c. 7. dub. 1. Leo de Iubilao, p. 2. n. 150. Lanorius de Iubilao, p. 1. c. 21. n. 20. Layman lib. 5. tr. 7. cap. 6. n. 3. & alij.

RESOL. IX.

An quoad lucrandas Indulgentias detur paruitas materia non solum in continuatione temporis, sed etiam post tempus elapsum?

Et an in opere iniuncto ad lucrandas Indulgentias detur paruitas materia?

Et Indulgentia pro aliquo certo festo concessa qua die parte incipit, & desinit? Ex p. 16. tra. 16. & Misc. 6. Resol. 4.

Sup. hoc lege doct. Ref. auor. seq.

S. 1. **C**Asus sunt practicabiles; & ad vtrumque affirmatiue respondet Pater Gobat in *Theſauro Indulgentiarum*: vnde quoad primum loquens de Indulgentia tridui Bacchanalium inclitæ Societati Iesv concessæ, sic asserit in part. 2. cap. 11. quest. 26. numero 60. Postmodum à moderno Pontifice ab hinc quadriennium addita est hæc conditio, vt illa 40. horarum precatio, seu oratio, non sit interpolata, sed continua. Vnde licet illa oratio possit inchoari immediate post mediam noctem diei sabbatini exacti, & prorogati vsque ad mediam noctem feriæ tertiæ (nam Bulla Sanctissimi D. N. Innocentij X. tres integros dies concedit) tamen si quis finita supplicatione, seu processione, qua solet illa oratio claudi, primum oraret pro concordia Principum Christianorum, &c. non esset lucraturus Indulgentiam. Certum quoque est sufficere ad illius orationis continuationem, modo sit tempore vnus vnicus homo in Templo, qui oret; nam Pontifex vtitur voce Orationis, non autem preceationis; imò quamvis contingeret per breuiculum temporis spatium v. g. per sextam vnus hora partem, neminem esse in templo, non tamen censetur moraliter interpolata oratio; si enim ex tam multorum præstantiūque Theologorum opinione est vna moraliter continuata actio, qua vel plures homines, vnum post alterum confitentes, audis, aut qua pluribus hominibus in vno Sacro, Christi Corpus præbes, esto forte ter, vel quater à mensa communicarium redeas ad altare; aut qua die verito carnes comedis, ad initium, & ad finem prandij, comestis in medio prandio piscibus; si, inquam, illæ actiones, quas enumeravi, sunt in circumstantiis, quas attuli, ita moraliter vna actio, vt in sacra confessione non oporteat exprimere numerum personarum, quas peccati mortalis reus absoluiti, & communicasti in casu prædicto, vt egregie docet Cardinalis de Lugo, *disp. 16. sect. 14. S. 2.* cum multis contra multos, nec oporteat dicere te comedisse bis carnes, imò mala foret confessio, si in casu posito diceres te comedisse bis carnes, clarum est orationem 40. horarum posse moraliter vocari continuam, & non interpolatam, licet ob somnolentiam omnium; qui sunt in templo, aut vnus, plu-

riūve tarditatem, vel inaduertentiam contingeret, aliquo breuiculo tempore non orati, cum præsertim externa orationis signa, vt ardentis cerei, venerabilis sacramenti præsentia, ac etiam iuuent ad moralitatem continuationis, sicut ad vnitatem, & continuationem prandij facit, quod mensa per maneat strata. Ita Gobat; qui etiam in *tr. de Iubil. cap. 22. q. 60. num. 150.* addit, ne physicè quidem interruptam videri eam 40. horarum orationem, etsi omnes, qui pro implenda hac aut illa orationis hora sunt constituti, Rosarium v. g. recitent cum perpetuis animi, voluntariisque distractionibus, aut forte licet etiam penitus nil orent modo stent genua modestè; nam verba sunt intelligenda secundum vsum communem, vt docet vtrumque ius iam toties citatum; vñs autem penes quem est ius, & norma loquendi, habet, vt dicatur durare oratio 30. horarum, quamdiu aliquis est in templo per modum supplicis & Religiosum cultum, qualis vtiq; est genuflexio, exhibentis Deo.

2. Quoad secundum dubium idem Pater Gobat, etiam affirmatiue respondet *vbi supra*, in *Theſauro Indulgentiarum, part. 2. cap. 36. quest. 95.* vbi quatenus, Indulgentia pro aliquo concessa, qua diei parte incipiat & desinat; & respondet eam lucrificandi tempus incipere à primis vespèris, & finiri ad solis occasum ipsius festi, aut Dominicæ; Et postea num. 655. sic asserit: Per solis occasum intelligendum esse id tempus, quo sol iam planè sub horizontem est abitus, ita vt Indulgentiam pro S. Ioannis Baptistæ die, qui longissimus est, decretam adipiscatur is, qui reliquis iam perfectis designatam Ecclesiam visitat, in eaque erat, dum horizon planus (nam nulla hic montium esse habenda ratio) solem fecat, aut statim postquam totus planè occubuit. Nam verba Bullarum de Indulgentiis loquentium esse latè interpretanda, dixi iam sæpè. Et quia nobis in superiore Germania solet circa solstitium æstiuum occumbere hora octaua post meridiem idem hora octaua, aut dimidio quadrante potest velle, ad lucrandas Indulgentias visitari Ecclesia præscripta. Ita Gobat.

3. Sed circa præscriptam clausulam, videtur à primis vespèris vsque ad occasum solis, iude Quintanaduensem in *Theol. mor. tom. 1. in append. tr. 3. dub. 4.* vbi tenet Indulgentiam concessam vsque ad occasum solis, terminari finito completorio. Et *dub. 3.* docet, quod in tali casu vespèrarum hora, non est mensuranda ex hora, qua in hac, vel illa Ecclesia vespèra recitantur, sed ex hora, quæ in Ecclesia matrice, siue Metropolitana, siue Cathedrali, aut Parochiali, in aliqua Ciuitate, aut Oppido, recitari, solent communiter iuxta vniuersalem Ecclesiæ ritum, vel Prouinciæ, Ciuitatis, vel oppidi illius vsum. Deinde quod hæc hora incipit non solum à tempore, in quo vespèra in choro inchoantur, sed ab eo etiam quo ad vespèras campanæ pulsantur, aut pulsari loco solent, v. g. Hispali in hyeme à secunda hora post meridiem, & in vero à tertia; tunc enim verificatur iam vespèrarum tempus adesse, seu accessisse. Hæc Quintanaduensis; Et nouissime Gobat *vbi supra*, num. 656. putat per primas vespèras intelligi illud tempus, quo ex probato vsu solent, recitari vespèrae. Quod quidem tempus incipit à prima; aut saltem media secunda pomeridiana extra quadragesimam, in quadragesima vero hora nona, aut media decima antemeridiana. Ita Gobat; quæ omnia adnotare volui, quia quotidiana.

4. Nota hic obiter, quod etiam in opere iniuncto ad lucrandas indulgentias datur paruitas materia. Et ita me citato docent dictus Pater Gobat, p. 1. c. 17. q. 135. n. 195. vbi obseruat, quod vt aliqua pars vocetur hic minima, debet esse minima, non tantum absoluitè, sed etiam respectiue: Vnde quando præcipiuntur

omninoque Pater, & Ave, non censetur is minimam partem omnifide; qui tantum quater Pater & Ave recitat. Adde tamen, num. 193. tria, aut quatuor Ave Maria, &c. repanda pro parte minima Rosarij: Quod mortuus, sed non bene negat Pater Pasqualigus de Iubilao quest. 41. num. 6. asserens, quod si pro consequenda Indulgentia sit iniuncta recitatio Coronæ, aut Rosarij, si quis omittet recitationem vnius Ave Maria, non consequetur Indulgentiam; quia licet sit pars minima, pertinet tamen ad formam, cum toties in numero determinata sit salutatio Angelica, vt habeatur Corona, vel Rosarium. Ita ille. Sed nostram sententiam tenet etiam Pellizzarius in Manuali Regular. tom. 2. tract. 8. cap. 5. num. 257. qui recte illum non admittit in casu quo pars operis iniuncti omnia esset in se levis, sed gravis respectu ad alias (vt si in Rosario omittatur dena Ave Maria, aut semel Pater, & Ave in quinque denis recitandis: tunc quippe nihil obderetur indulgentia.

5. Verum in his materijs magis scrupulosè quam licet procedendum esse puto; nam Martinus Roa vir quidem doctus, de Purgatorio, c. 14. negat quidquam indulgentie ab illo acquiri, qui vel minimam partem præscriptæ precationis, aut operis omittit. Et idè Eugenius I V. in Bulla 23. apud Bullarium Rodriguez, omnissionem quantumvis involuntariam vnicuius cuiusque ex quinquaginta duobus, quæ à monachis Vallisoletanis ad Indulgentiam pro articulo mortis exigebat, voluit suppleri alio proximo anno, alioqui nolebat illis ea Indulgentia gaudere.

RESOL. X.

An qui facit opus requisitum lucretur æquivalenter Indulgentiam? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 18.

§. 1. Vpono adesse causam sufficientem Indulgentiam, & opus præscriptum requiritur à Pontifice solum vt conditio, & negatiuam sententiam docet Layman lib. 5. tract. 7. cap. 5. num. 2. Polacchus de Iubil. sect. 42. num. 57. Zerola de Iubil. lib. 1. cap. 16. dub. 17. & Coninch de Sacram. disp. 12. dub. 6. num. 34. & alij. Non enim omnes semper lucretur plenarias Indulgentias etiam legitime concessas, qui faciunt etiam in actu gratie opus præscriptum quia fieri potest vt habeant tot penas perfoluendas, & opus tam exigua cum deuotione faciunt vt eius utilitas ad illarum finem promouendum non sit tanta, quanta requiritur pro tot penis remittendis.

2. Dices, sufficit quòd opera omnium sint simul proportionata, præsertim cum non semper requiritur aliquod opus in eo, cui conceduntur Indulgentia. Respondet illa sufficere vt in genere tales Indulgentia concedantur, non autem vt singulis in particulari indigne applicentur, quia alias lucraretur etiam eas, qui opus ita faceret, vt nullam haberet utilitatem ad finem: nec enim in hoc casu talis concessio Indulgentiarum vt huius, vel illi applicata, habet utilitatem ad finem incrementum promouendum, sed potius obesset, quantumvis tepidè peractum posset quantumvis magnas penas remitteret; quia esset occasio cur homines tepidè ex opera obirent, cum scirent æqualiter se Indulgentias lucratos siue tepidè, siue feruenter ea obirent. Confirmatur ex Extravaq. antiquorum 1. de penis. vbi Bonifacius VIII. cum concessisset plenissimas in anno Iubilæi Indulgentias tandem subiungit. Vnusquisque tamen plus merebitur & Indulgentiam efficacius consequetur qui Basilicas amplius, & deuotius frequentabit. Quæ verba quantumcumque alicui conentur ea interpretari aliter, non videntur posse, admittere commodum sensum, nisi dicamus fieri posse; vt tepidè

Tom. IV.

frequentantes, Basilicas non lucretur plenarias omnino Indulgentias, alias has deuotius frequentantes, non possent illas efficacius lucrari.

3. Verum his non obstantibus contraria sententia, tanquam probabiliori adharere, quam nouissimè tueretur Angelus Bossius tract. de Iubilao, sect. 4. cas. 21. §. 1. numero 38. Fillucius tom. 1. tract. 8. capite 6. num. 164. Bartholomæus à S. Fausto de Iubilao, lib. 3. quest. 56. Benzonijs de Iubilao, lib. 5. cap. 15. dub. 1. Nugnus in addit. ad 3. part. quest. 24. art. 3. dub. 6. Suarez in 3. part. tomo 4. disputatione 52. sectione 8. numero 3. & alij, vbi asserunt omnes præstando opera iniuncta in Iubilao & in gratia existentes, in momento vltimi operis supposita causa iusta per se æqualiter Indulgentiam, seu remissionem plenissimam in eodem Iubilao promissam percipere, & ratio est, quia conditio requisita sufficienter adimpletur, & omnia alia ad effectum Indulgentia Iubilæi necessaria sufficienter concurrunt: ergo parem Indulgentiam consequuntur concessam, vt g. facientibus elemosynam, qui dant centum, quam hi qui dant vnum aureum. Tum, quia Indulgentia operatur non ex opere operante, sed ex opere operato, nempe meritis Christi, vel Sanctorum: ergo maior, vel minor deuotio quoad remissionem promissam in Iubilao nihil addit, vel minuit: tum quia si hoc esset, sequeretur non esse verum illud commune proloquium, Indulgentia tantum valet, quantum sonat: ergo, &c.

RESOL. XI.

An Indulgentia, sublata peccati fictione, sortiatur effectum suum? Ex p. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 94.

§. 1. Affirmatiuam sententiam docet Paludanus in 4. disp. 20. quest. 4. art. 3. & Syluester ver. Indulgentia, num. 20. & 32. quos citat & sequitur Henriquez lib. 7. de Indulgent. cap. 9. num. 3. vbi asserunt sublata peccati fictione suum indulgentia fortiri effectum sicut reuincit Baptismus sublata fictione, & opus à Confessario in penitentiam iniunctum.

Sup hoc in Ref. seq. & in tom. 1. tr. 6. Ref. 10. §. Et hanc ante med. vers. Imo plus.

2. Verum contraria sententia placuit Suarez tom. 4. disp. 52. sect. 2. num. 12. quia hoc priuilegium proprium est Sacramentis, & non omnibus, & non constat tale priuilegium esse concessum Indulgentia, nec ex sacra Scriptura, nec ex voluntate concedentis quod confirmatur, quia omnes Indulgentia conceduntur hominibus conf. ssi, vel contritis; ergo nihil operantur in illis, qui sunt in peccato, quia non sunt contriti.

RESOL. XII.

An Indulgentia, sublata peccati fictione, sortiatur effectum suum?

Et an, vt quis obtineat sibi effectum Indulgentia, requiratur status gratia eo tempore, quo præstat omnia præscripta opera, ad Indulgentiam consequendam, vel sufficiat status gratia in eo instanti, in quo applicatur Indulgentia, seu in quo danda, & applicanda erit Indulgentia? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 4.

§. 1. Nimis grata & consolatoria erit resolutio huius dubij, & pro sententia negatiua in 4. part. tract. 4. resol. 94. adduxi Suarez, cui nunc addo Trullench in Bulla Crucata, lib. 1. §. 1. dub. 16. num. 5. Fabrum de penis. in 4. sent. disp. 19. quest. vn. disp. 38. numero 197. Sotum in 4. disp. 21. quest. 2. art. 3. Lauorium de Iubilao par. 2. cap. 14. n. 69. Pollachum de Iubilao sect. 42. n. 16. Sanctarellum de Iubilao cap. 7. dub. 2. Leonem de Iubilao

Quæ hic est, Ref. antecedens, & in alio §. eius not.

Q 2 part. 1.

part. 1. num. 86. Emmanuel Sà ver. *Indulgentia*, num. 1. Coninch de *Sacrament* disp. 12. dub. 7. num. 37. Reginaldum tom. 1. lib. 7. cap. ult. num. 169. Zerolam in *praxi Episc* part. 2. ver. *Indulgentia* num. 9. & alios penes ipsos. Probat Coninch hanc sententiam his rationibus. Primò, quia sic inimico valde liberalis fieret remissio saltem sub conditione, quod videtur absurdum. Secundò, quia ita remittere est proprium omnino Sacramentorum; quæ efficacius multò applicant merita Christi, quam Indulgentia. Tertio, quia ne quidem Sacramenta remittunt ei, qui ea recipiens posuit aliquod impedimentum essentia eorum repugnans, vt patet in penitencia. At perseverantia in statu peccati mortalis repugnat essentia Indulgentiarum, quia hæc tota consistit in remissione pena. Ergo.

2. Sed affirmatiuam sententiam ego puto satis probabilem, & magis piam, quam præter Henriquez, Syluestrum; & Paludanum tenet nouissimè Iacobus Granadus in 3. part. de *Sacram. contron.* 12. tr. 5. disp. 2. num. 3. vbi sic ait, Contingere posse aliquem præstare omnia bona opera quæ ad Indulgentia concessionem requiruntur ex præscripto concedentis, & nihilominus non esse in statu gratia. Et quidem de reliquis operibus præter contritionem, & Confessionem nemo dubitat. Quod verò attinet ad ista duo. In primis non semper illa exiguntur tanquam dispositio ad Indulgentiam requisita à Pontifice; quando verò exigentur, vt sæpe contingit, si quis ex proposito, sed ex oblivione omittet conteri, aut confteri, non consequetur Indulgentiam, etiamsi postea id præstaret, vt conuincitur primo argumento. Accidere verò potest vt confiteatur, quis & dolorem aliquem concipiat, bona fide existimans se legitime confessum & contritum, & tamen non iustificetur, quia deficit dolori aliqua qualitas requisita, & propterea communior sententia Theologorum admittit confessionem informem, id est, quæ sit absolute confessio & tamen non conferat gratiam, de quo in materia de Penitencia. Sententia ergo, quam hic amplectimur, intelligenda est, quando vel confessio & contritio non petuntur à Pontifice in forma Indulgentia vel si petantur, credidit homo bona fide nihil contritioni & confessioni suæ defuisse, quo posito probatur iaciendo contraria fundamenta illis, quibus prior opinio nitetur. In primis enim non semper Indulgentia tenor exigit contritionem & confessionem; sed alia solum opera pia, quæ, vt suppono, præstari debent, quando vero contritio & confessio exigitur, iam diximus ab homine præstari debere, moraliter loquendo. Ergo quamuis propter occultum & inculpabilem defectum non receperit gratiam, credendum est de pietate Ecclesie illi homini dispensasse thesaurum vt proficit, cum primum fuerit iustificatus. Quod enim Ecclesia hoc modo dispensat thesaurum, non est quoddam iudicium impossibile. Re autem ipsa ita dispensare suadet eius pietas, quæ non patitur fideles tanto bono privari propter prædictum defectum. Itaque licet tenor Indulgentia habeat, vt solum verè contritis & confessis concedatur, intelligendus est hunc sensum reddere, vt scilicet tempore præscripto homo eliciat contritionem, quam prudenter credidit sufficere, & quæ ad confessionem validam, licet informem, necessaria est, dummodo postea iustificetur ad percipiendum effectum Indulgentia. Deinde probatur, quia omnia Sacramenta sortiuntur effectum recedente fictione, saltem quando bona fide recepta sunt ab eo, qui credebatur se esse benè dispositum. Ergo idem de Indulgentia dicendum est. Antecedens patet, quia si alicui Sacramento id poterat iure denegari, illud certè erat Eucharistia, quæ tam facile iterari potest; ostensum autem est in materia de Eucharistia, cum illa recipitur bona fide, sortiri postea effectum rece-

dente fictione. Consequentia vero probatur, quia Sacramenta sortiuntur prædictum effectum, quia ille est ex opere operato, id est, virtute meritorum Christi Domini, sed effectus Indulgentia etiam est quasi ex opere operato, provenit enim, ex applicatione satisfactionum Christi Domini & Sanctorum. Denique licet qui tempore præscripto à Pontifice non habet statum gratia, nihil in se recipiat physicè & realiter; eo tamen ipso quod reliqua pia opera præstiterit moraliter, non habet ad illam satisfactionem, quam Pontifex dispensavit iis, qui illa opera exercent, est ergo illa satisfactio quasi in actu primo dispensata, solumque expectat ablationem obicis peccati, vt in actu secundo communicetur; & hæc omnia docet Granadus *vbi supra*, & hanc sententiam probabilem esse docet etiam Filliucius tom. 1. tract. 8. cap. 6. num. 40. licet ipse contraria adhareat.

3. Notandum est etiam hæc obiter contra Comitolum in *respons. moral.* lib. 1. quæst. 37. num. 2. Conradum in *respons. moral.* part. 1. quæst. 204. Caicatanum tom. 1. opuscul. tract. 15. cap. 9. Fabrinum de *Iubilao*, cap. 33. & alios, vt quis sibi obtineat effectum Indulgentia, non requiritur status gratia eo tempore, quo præstatur omnia præscripta opera ad Indulgentiam consequendam, sed sufficere statum gratia in eo instanti; in quo applicatur Indulgentia, seu in quo danda & applicanda erit Indulgentia; & ratio est, quia Indulgentia effectus non provenit ex opere, quod Pontifex iniungit, sed ex satisfactionibus Christi, & Sanctorum; ergo quamuis illud opus fiat in statu peccati; ac proinde non sit satisfactorium, obtinebitur Indulgentia, dummodo tempore adeptionis homo sit Deo gratus. Hoc autem tempus, seu potius instans est determinatum illud, nimirum quo verum est perfecta esse omnia, quæ Pontifex ad Indulgentiam requisivit, vt, v. g. concessit Indulgentiam illis, qui confessi Eucharistiam susceperint, & ieiunauerint quarta Feria, sexta & Sabbato, cum primum dies Sabbati censetur elapseda, confertur fructus Indulgentia, licet qui de eo non cogitaret; & ita docet Granadus *vbi supra* num. 9 qui citat Suarez, Valentiam, Sorum & Cordubam; quibus ego addo Sanctarellum de *Iubilao*, cap. 4. dub. 1. Laurorium de *Iubilao*, part. 1. cap. 14. num. 7. & 78. & Pollachum de *Iubilao*, sectio. 42. num. 10. Leonem de *Iubilao*, part. 2. num. 120. Layman lib. 5. tractat. 7. cap. 6. num. 2. Filliucium tom. 1. tractat. 8. cap. 6. num. 156. & 157. Faustum de *Iubilao*, lib. 4. q. 4. Fernandez in *Medulla*, part. 3. c. 8. num. 1. & alios penes ipsos.

RESOL. XIII.

An quis possit unico, & eodem tempore lucrari summas plures Indulgentias, diversis viis concessas? Ex part. 5. tr. 12. Ref. 11.

§. I. **V**T, v. g. variæ Indulgentia diversis viis sunt concessæ, recitanti *Pater*, & *Ave*, vel Ecclesiam visitanti. Queritur an aliquis possit omnes lucrari semel recitando *Pater*, & *Ave*; & affirmatiuè respondet Naldus in *summa ver. Indulg.* num. 5. Corduba de *Indulg.* q. 35. Grassius de *Indulg.* cap. 5. num. 55. Henriquez lib. 7. c. 17. num. 5. Vnde Emmanuel Sà correctus ver. *Indulg.* num. 18. sic ait. Cum duo Pape pro opere aliquo dant viginti dierum Indulgentiam, qui illud facit, consequitur 40. dierum Indulgentiam. Ita ille & Doctores, quos citat & sequitur Faustus de *Iubil.* lib. 2. q. 39. & Sanctarehus cap. 15. dub. 1.

2. Sed contrariam sententiam docet Coninch de *Sacram. disp.* 12. dub. 9. num. 42. Villabos in *summa*, tom. 1. tr. 26. diffic. 19. num. 2. Suarez disp. 52. sect. 8. num. 10. Filliucius

Fillius tom. 1. tr. 8. cap. 6. num. 168. & alij : quia hæc videtur esse mens Pontificum opus bonum plerumque adiungi solet pro iustitia & causa indulgentia, qui tunc non ita obtinetur si vno opere exhibitio plures Indulgentias similibus rebus promissas lucrari liceret ego, &c

3. Verum circa præfens dubium ego puto cum Iacobo Granado in 3. part. de Sacrament. controu. 12. tr. 6. disp. 1. num. 8. distinguendum esse, si enim ieiunium, aut simile opus, quod iniungitur, non sit adstrictum determinato tempore, pro quo Indulgentia obtinenda est, non sufficit semel ieiunare, quia quævis Indulgentia illud opus exigit independenter ab alia. Quando verò opus pro pluribus Indulgentiis requisitum determinato loco & tempore adstrictum fuerit, ita quòd semel tantum fieri possit, illud sufficit ad omnes Indulgentias : v.g. si alicui propter varios titulos concessa fuerint Indulgentia, dummodo ieiunet in vigilia Iuan. Baptistæ, cum opus illud non possit differre, aut multiplicari, censendus est Pontifex vnicum opus exigisse ad omnes illas Indulgentias, dummodo subit causa proportionata. Ita Granadus. Vnde Ioannes Perpolitus in 3. part. quest. 14. de Indulgent. dub. 10. num. 9. docet, quòd si concessa sunt diuersis viis Indulgentia ei, qui post communionem in die, v. g. Pentecostes orauerit in certis Ecclesiis, vna communio sufficit ad illas promouendas, si alia implentur per aliquam repetitionem. Vide etiam Philippum de la Cruz in Theaur. Eccles. tr. 1. §. 12. n. 12. Layman lib. 5. p. 76. s. 16.

RESOL. XIV.

An quis possit per diuersos actus adipisci eodem tempore diuersas Indulgentias ?

Et an eodem opere plures Indulgentias, diuersis viis concessa lucrari possint ?

Item est, si dicatur Missa pro diuersis rationibus, & concessio Indulgentiarum, quod possit Sacerdos duas, tres, & quartam animam pœnis Purgatorij eximere cum vnicâ Missa tantum. Ex p. 10. tr. 6. & Misc. c. Rel. 14.

1. Affirmatiuè respondet Bonacina dicens à nemine ante ipsum propositam fuisse hanc limitationem cum secutus est Sanctarellus, cap. 10. dub. 1. Ratio est, quia Indulgentia tantum valent, quantum sonant. Hinc qui habet Indulgentias quinque Sanctorum obtinet bis remissionem tertiæ partis peccatorum suorum, si dum audit Sacrum eliciat actum certificationis suorum peccatorum, inuocando vnum aut plures ex illis Sanctis. Vnde ex his sequitur, quod si quis sodalis Beatissimæ Virginis, habens Indulgentias eorumdem quinque Sanctorum tempore Sacri, in templo Societatis, aut Patrum Carmelitano- rum coram Altari in quo sit Imago S. Ignatij, aut S. Theresiæ, &c. solum Virgineum precando percur- rat, ad imitationem S. Ignatij, S. Theresiæ, S. Fran- cisci Xaverij, &c. lucrabitur vno eodemque tempore Indulgentias promissas, tum recitantis coronam B. Virginis, tum septies Pater & Aue (nam hæc in corona vtiq; continentur) orantibus, tum precanti- bus in templis Ordinum Mendicantium pro obti- nendis Stationum Indulgentiis, tum orantibus ante Imaginem vnius è quinque Sanctis, tum audienti- bus sacrum, tum facientibus bonum opus ad imita- tionem vnius ex istis quinque gloriosis Sanctis. Et hæc omnia docet Gobat in Theaur. Indulgent. part. 1. cap. 18. quest. 67. numero 218. & 219. Dubitat tam- en de Indulgentia precantium septem Pater, & Aue: Tom. IV.

Et hæc sententiam, præter Bonaciam, & Gobat, docet etiam Castrus Palaus, tom. 4. tractat. 24. punct. 9. n. 14. vbi sic ait: Apud vno eodemque tempore diuersis actibus, quorum singulis diuersæ sunt Indulgentiæ concessæ, possit eas lucrari. Vt, si recitanti horas Canonicas, & audienti Missam, variæ essent concessæ Indulgentiæ, lucrari eas possis, simul audien- do Sacrum & horas recitando: Cui difficultati affir- matiue est respondendum; quia vnuquodque opus æquè eodem tempore ac in diuersis perfici potest, æquèque valet suæ concessionis causam finalem com- plere; ac si seiunctum ab alio peractum esset. Ita ille, cui adde nouissimè nostrum Patrem Pasqualigum in Praxi de Iubilæo, q. 45. n. 17.

2. Sed quid dicendum de alia difficultate, an eodem opere, plures Indulgentiæ diuersis viis concessæ lucrari possint. Hanc difficultatem alibi pertractauit, & nouissimè Amicus in Cur. Theol. tom. 8. disputat. 20. sect. 8. numero 238. distinguendum putat: nam si idem opus erit proportionata causa pro omnibus Indulgentiis, poterimus eodem opere omnes simul lucrari: se- cùs si idem opus non erit proportionata causa pro om- nibus. Ratio est: quoniam vt Indulgentia sit valida requirit proportionatam causam, quam deficientes Indulgentia suum effectum non sortiunt. Sed ad pro- positam difficultatem negatiuè respondent 16. Docto- res, quos citat, & sequitur Pasqualigum in Praxi de Iubilæo, quest. 44. numero 3. Hanc tamen opinionem li- mitat Suarez tom. 4. in 3. part. disp. 51. sect. 8. numero 10. Coninch. disput. 12. de Indulgent. dub. 9. numero 42. Gra- nadus 3. par. controuers. 12. tract. 6. disput. 12. numero 8. Faustus lib. 2. de Indulgent. q. 40. vers. Et quidem Pas- qualigum vbi supra, num. 1. Layman. lib. 3. tractat. 7. cap. 6. numero 6. & me citato Gobat in Theaur. Indul- gent. part. 1. cap. 18. q. 45. numero 210. ne procedat, cum opus iniunctum iterabile non est: v. g. si communicanti in festo Conceptionis, vel in eius Vi- gilia ieiunanti concedatur diuersis viis annus Indul- gentiæ, credendum est, ieiunantem, vel communican- tem plures annos consequi. Sed hanc limitationem non admittit nouissimè Castrus Palaus tom. 4. tract. 24. disp. vnicâ punct. 9. num. 13. nam esse opus iniunctum iterabile, vel non iterabile, impertinens est ad com- plendam causam sufficientiam, si alioquin ex se non complet. Quapropter, si ponamus, ieiunium com- plere sufficientiam causæ, quæ requisita est pro con- cessione vnius anni Indulgentiæ, nequit certe iurare sufficientiam causæ pro alterius Indulgentiæ con- cessione.

3. Adde, non deesse Doctores asserentes, siue opus iniunctum sit iterabile, vel non iterabile, pos- se aliquem eodem opere plures indulgentias consequi. Et idèd Pater Lezana in Summa Q. Regular. tomo 2. verb. Indulgentia, quoad Regulares, num. 19. sic ait: Nota secundum probabilissimam opinionem quorundam, quod habens diuersas medallas diuer- sas benedictiones à diuersis Pontificibus habentes, pos- test eodem actu, seu oratione iniuncta diuersas illas indulgentias consequi. Ratio est, quia priuile- gium priuilegio non auferitur, & quia non est maior ratio cur Indulgentia vnius medallia, potius quàm alterius obtineatur, eo actu, vel oratione. Ergo vel om- nium vel nullius, quod esset absurdum. Ita ille; cui ad- de Martinum de San Ioseph, in Mon. Confessar. tom. 1. lib. 2. tract. 5. de Indulg. n. 9. vbi sic ait: [Tambien es opi- non muy probable, que con vna misma obra se pue- den ganar diferentes Indulgentias concedidas por ella, verbí gratia, si teniendo vna cuenta ben- dita se gana Indulgentia rezando vn Pater nos- ter, y Aue Maria, y por otra concession se concede la misma Indulgentia alque loreza, y visita la Iglesia se ganan ambas Indulgentias con rezar el Pater noster

Alibi in Ref. præter. est placet lege etiam Ref. eius not. 2.

N A E
D N I A
L. IV. V
III

in Aue Maria, visitado la Iglesia, porque con vna misera obra se puede satisfazer à diuersas obligaciones. Sic ille, & alij à me adducti. Et hanc sententiam probabilem esse docet etiam Gobat, *vbi supra, num. 113*, ex qua probabiliter inferit, quo qui habet numismata, quorum alterum Indulgentiis quinque Sanctorum, alterum S. Caroli Borromaei, sit prae-ditum, quoties communicat, oratque pro fidelibus defunctis, potest duas animas liberare è Purgatorio, iuxta opinionem Henriquez & aliorum. Et si ille dies, quo communicat fit Dominica Communionis Generalis, liberabit, tertiam animam. Deinde Sacerdos habens numisma affectum tam Indulgentiis quinque Sanctorum, quam extraordinariis ab Urbano VIII. concessis liberat, iuxta eandem opinionem Henriquez, tres animas è Purgatorio; quando sacrum facit in solemnibus festiuitatibus recensitis in breui. Postremum, qui in festo gloriosi Patriarchae Ignatii pro Indulgentia tunc lucranda communicat, potest statim biuidio post, idest secundo Augusti, obtinere Indulgentiam plenariam in festo Portiunculae ab ipso Christo Domino, Seraphico Patri Francisco concessam, esto non iterum communicet, aut confiteatur si non sit sibi conscius peccati mortalis.

4. Nec deseram hic etiam apponere id, quod obseruat Gobat *part. 2. cap. 28. q. 72. num. 513*, quod quoties Sacerdos habens secum imaginem, Medallium &c. affectum Indulgentiis quinque Sanctorum, sacrificat in Altari priuilegiato; primam ratione Altaris Priuilegiati; secundam ratione concessionis, qua fit expressè in §. 1. Indulgentiarum quinque Sanctorum, tertiam ratione concessionis qua fit §. 13. earundem Indulgentiarum; nam illic dicitur, omnes indulgentias, ea formula seu breui concessas, posse applicari per modum suffragij animabus Purgatorij: ergo Indulgentiam plenariam, quam sibi ipsi potest sacrificans acquirere iuxta *citat. §. 1.* poterit per modum suffragij applicare tertiae animae. Quod si habeat insuper Indulgentias extraordinarias ab Urbano VIII. concessas, faciatque sacrum aliquo ex diebus in formula harum Indulgentiarum nominatis, poterit secundum sententiam superius allatam ex Lezana, & aliis contra Pasqualigum & alios; poterit inquam quartam animam illis poenis eximere, & quintam, si praeterea adhuc habeat Indulgentias S. Caroli iuxta §. 17. illarum Indulgentiarum. Et ideò hæc aded particularia commemoro, quia non dubito, quin multi has doctrinas in vsum redigerent, si nosset esse probabiles. Ita Gobat. Vide etiam Quintanaduenciam, in *Theolog. Moral. tom. 1. in Append. tract. 9. dub. 6. num. 8.* vbi me citato vtramque sententiam ex dictis tamquam probabilem adducit.

RESOL. XV.

Qua Indulgentia largitur per dies, & annos, quomodo intelligenda est? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 39.

§. 1. **S**uppono contra Cordubam *lib. 5. de Indulg. quest. 32.* & alios non esse intelligendos de diebus & annis Purgatorij, videlicet vt tot anni ex Poena Purgatorij remittantur, quot in Indulgentia exprimuntur, sed per dies, & annos intelliguntur dies & anni poenitentiae praesentis vitae. Hinc si alicui esset imposita poenitentia vt ieiunet 40. diebus siue continuando siue interpolando, si iste lucrabitur Indulgentiam 40. dierum, erit absolutus ab illa poenitentia. Hinc si alicui daretur poenitentia vt per annum ieiunet vel se disciplinet qualibet sexta feria, & sic in toto anno, essent 52. dies, si iuste lucrabitur Indulgentiam 52. dierum, absoluetur ab illa poenitentia actuali. Hinc si alicui

data est poenitentia vt ieiunet per duos annos alternis diebus, id est, vna die sic, altera vero non, & sic consequenter faceret vnum annum continuum, tunc lucrando vnum annum continuum Indulgentiae, absolutus erit ab illo vinculo, quia intentio imponentis est, vt ille ieiunet per dies 365. Et hæc omnia docet Faustus *de Indulg. lib. 2. quest. 153. & 155.* cui addit Hieronymus Rodriguez *in compend. q. regul. ref. 77. num. 85.* vbi sic ait: Indulgentia tot dierum, vel annorum intelligitur primò & principaliter de diebus & annis huius vitae, & de poenitentis in hoc saeculo iniunctis, vel iniungendis, & secundariò de poenis Purgatorij respondentibus in tanto, vt maiori, aut minori tempore illis annis, & poenitentis huius vitae. Itaque tantum poenarum in Purgatorio remittitur per Indulgentiam tot dierum & annorum poenitentiae, ac remissionis de iniunctis sine limitatione datam, quantum remitteretur, si poenitens in hac vita sufficienter poenitentiam egisset illis diebus, aut annis, quibus secundum legem & iustitiam Dei ac Canones Ecclesiae poenitere deberet. Ita ille. Sed circa praesentem quaestionem ne deseras videre Iacobum Granadum *in 3. part. de Sacram. contr. 12. tractat. 1. disputat. 3. numero 1. & seq. & Villalobum in summa, tom. 1. tract. 16. diff. 9. num. 6. & 7.*

RESOL. XVI.

An si quis sumat Indulgentiam plenariam liberetur ab onere implendi poenitentiam poenalem à Confessione impositam?

Et an hoc intelligi debeat de poenitentia, qua non sit praeseruatua? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 3.

§. 1. **A**liter quam alij, philosophatus est circa praesentem quaestionem insignis Theologus Societatis, Iesu Gregor. de Valent. & idem negatiuum sententiam mordicus tenet *tom. 4. disp. 7. quest. 20. punct. 3. §. sunt autem.* Primò, quia obligatio implendi poenitentiam est iuris diuini, vt constat ex Trident. *sess. 14. cap. 3.* dicente, satisfactionem prout est in poenitentia requirit ad integritatem Sacramenti ex diuina institutione. Ita Summus Pontifex non potest abrogare ius diuinum, ergo nec relaxare poenitentiam à Confessione impositam. Confirmatur quia satisfactio poenitentis pertinet ad integritatem confessionis. Ergo, Deinde, si contraria sententia vera esset, nunquam tenerent homines adimplere poenitentiam, sed posset consequi Indulgentiam aliquam loco illius, cum innumeræ suppetant id, quod non reputare absurdum, mihi videtur, ait Valentia, absurdissimum. Ceteras rationes penes ipsum videbis, & ita nouissimè hanc opinionem docet etiam Andreas Duallius *in part. 2. D. Thomae tract. de Indulg. quest. unica art. 8.* ad illum, & non pigebit. Vide etiam Nugnum *in addit. ad 3. part. q. 15. art. 1.*

2. Verum non est recedendum ab affirmatiua sententia asserente effectum Indulgentiae esse liberare hominem ab obligatione implendi poenitentiam iniunctam à Confessione. Et ita docent communiter Doctores, quos ad fatietatem nominatim contra Valentiam adducit Tannerus *in Theolog. Scholast. tom. 4. disput. 6. qu. 1. 8. dub. 4. numero 76.* & Iacobus Granadus *in 3. part. de Sacram. contron. 12. tractat. 1. disputat. 4. numero 5.* Faustus *de Indulg. lib. 2. quest. 153. & Ludouicus à Cruz in Bulla Cruz. disput. 1. c. 8. dub. 1. num. 15.* & debet intelligi de poenitentia, quae non sit praeseruatua. Ratio est, quia licet inungere aliquam satisfactionem, seu poenitentiam, & illam implere, sit ex iure diuino, & propterea nullus praeter ipsum Deum videatur in ea re dispensare possit.

Verum quod penitentia sit hæc, aut illa, vel sit maior, aut minor, pendet ex Confessarij arbitrio, vt certum est, & habetur in iure, ac proinde præceptum, quo determinata penitentia iniungitur, Ecclesiasticum & humanum est, ergo Pontifex potest illud abrogare, præsertim quando concedit Indulgentias commutando penitentias Confessarij in illud pium opus, quo quis disponitur ad Indulgentiam consequendam, & supponitur ex thesauro id satisfactionis, quod deest.

Unde patet responsio ad primum argumentum, quod pro sua sententia adducebat Valentia. Ad secundum argumentum de absurdo respondeo cum Granado supra, quod si semper inueniri posset Indulgentia omnino plenaria, aut quæ ab iniunctis penitentis absolueret, semper posset homo liberari ab obligatione implendi penitentiam à Confessario impostam. Nec id absurdum est. Sed ab Ecclesia concessum, nec tenetur homo exequi semper id, quo reddatur certitudo de remissione, fat enim est si probabiliter id sibi persuadeat, sicut sibi persuadere potest se consecutum Indulgentiam, & ideo ad penitentias à Confessario iniunctas non amplius teneri, est tamen optimæ consilium eas etiam implere, & tenentur si sunt preferentiæ.

RESOL. XVII.

De supra hominum multitudine Ecclesiam ingredi non potest, sufficit foris orationem infundere, ad lucrandam Indulgentiam?

Et an in huiusmodi concessione adiunctum etiam Cæmestrium nomine Ecclesia comprehendatur? Ex p. 5. tr. 12. Refol. 19.

1. Respondeo affirmatiuè cum Layman l. 5. tr. 7. cap. 3. num. 9. & aliis, quia moraliter rem æstimando in tali casu tales Ecclesiam visitant, quando præsentiam exhibent suam, quatenus possunt. Et nota in eiusmodi concessione etiam adiunctum cæmestrium nomine Ecclesie comprehenditur, quia in fauorabilibus verbis late sunt interpretanda. Vide etiam Ioannem Propositum in 3. part. D. Thom. q. 14. de Indulg. dub. 10. & Philippum de la Cruz in thes. Eccles. tract. 1. §. 6. num. 4. Ludouicum de la Cruz in Bulla Cruciatæ l. 1. cap. 8. dub. 23. n. 5. & alios penes ipsum cum aliis, quos egoiple citauit in 1. part. tr. 11. refol. 103.

RESOL. XVIII.

De sufficiens intentio habitualis ad lucrandas Indulgentias? Quod est querere, an satis sit ad lucrandam Indulgentiam, opera iniuncta præstare, etiam si quis ignoret Indulgentiam facientibus illa opera concessam esse? Ex p. 5. tract. 12. Refol. 6.

1. Negatiuè respondet Leo de Iubileo p. 2. n. 135. Corduba de Indulgent. q. 25. Vegha in summ. mario Papæ, & alij, quia non videtur esse talis intentio, non videtur sufficere, ita neque ad lucrandam Indulgentiam.

2. Mibi verò satis probabilis videtur opinio affirmatiua, pro qua in 4. part. tract. 4. refolut. 24. adduxi Portel, cui nunc addo Sanctarellam de Iubil. c. 15. dub. 4. & Layman in Theolog. moral. lib. 5. tract. 7. cap. 6. n. 5. qui citat Salas, & ratio est, quia non est existimandum Summum Pontificem in lucrante Indulgentiam exigere actualem intentionem, quia nec natura Indulgentiæ id necessario postulat, nec verba concessionis id significant, cum solam dicatur Indulgentiam, v. gr.

plenariam consequendam fore à fidelibus, qui tali die Ecclesiam pie visitauerint, id totum autem sit, et si quis actualem intentionem non habeat Indulgentias lucrandi, ergo, &c. Et ita hanc sententiam tenet etiam Villalobos, in summ. tom. 1. tract. 26. difficult. 3. n. 9. vbi sic ait: [Y digomas, que aunque no tuuiesse intencion de ganarla, quando entra en la Iglesia; parece que bastaria que despues del acto, sabiendo que auia Indulgentia, lo ratificasse en orden à esse fin.] Sic ille.

RESOL. XIX.

An existens in gratia, si ad tria signa Campana post solis occasum recitet Ave Maria, cum vers. Angelus Domini, &c. & Verbum caro factum est, lucretur Indulgentiam concedi solitam; ignorans tamen tunc talem Indulgentiam concedi; quod est querere, an lucreturus Indulgentiam debeat habere intentionem actualem, vel virtualem eam lucrandi, quando facit opera iniuncta pro illa lucranda?

Idem dicendum est, si in aliqua Ecclesia est vna Indulgentia concessa intranti illam, & ibi certis vicibus dicenti Pater noster, & Ave Maria, vel quid simile, si aliquis existens in gratia intrauit Ecclesiam, recitauit Orationes iniunctas, sed ignorauit ibi talem Indulgentiam illo die concedi, an hoc non obstante, lucretur supra dictam Indulgentiam? Ex part. 4. tractatu 4. & Misc. Refol. 24.

1. Suppono tanquam certum Adrianum I V. talem Indulgentiam concessisse non solum pro Regularibus, sed etiam pro omnibus Christi fidelibus, vt inter alios docet Hieronymus Rodriq. in compend. quest. Regular. refol. 77. n. 51. iuncto num. 17. Difficultas veto est, an seculares illam lucretur, qui existentes in gratia recitant dictas Ave Maria, modo quo supra, nescientes tamen in tali recitatione gaudere indulgentia? & videtur negatiuè respondendum, ex doctrina Ægydij de Trullench in Bull. Cruciatæ l. 1. §. 6. dub. 2. n. 5. Emmanuelis Rodriguez in eadem Bulla §. 8. n. 9. & aliorum asserentium, quod lucreturus indulgentiam debet habere intentionem actualem, vel virtualem eam lucrandi, quando facit opera iniuncta pro illa lucranda. Sed in nostro casu recitans suprascriptas Ave Maria, non habet intentionem neque actualem, neque virtualem, quia nescit in tali recitatione concedi Indulgentiam plenariam; ergo necessariò sequitur illam non lucrari.

2. His tamen non obstantibus affirmatiuam sententiam docet Laurentius Portel in addit. ad dubia Regularia, ver. Indulgentia, num. 7. quia vnumquodque opus nostrum factum in gratia maximè pœnosum, vltra portionem gratiæ, quam meretur, meretur etiam certam satisfactionem pro pena debita in Purgatorio, et Theologi fatentur: at tale opus meritorium meretur hanc certam portionem satisfactionis pro penis, etiam si operans meritoriè, neque actu neque virtualiter intendat talem satisfactionem quando actu operatur, imò multi & ferè omnes seculares id ignorant. Ergo cum Indulgentia suppleat nostra opera satisfactoria circa eandem pœnas Purgatorij, habeatque eandem conditionem, vt scilicet opus iniunctum & factum pro Indulgentia acquirat portionem illam satisfactionis, etiam si is qui facit tale opus iniunctum nihil cogitet, neque sciat, neque intendat de tali Indulgentia. Et confirmatur, quia subrogatum habet naturam, quam habet illud, pro quo subrogatur; ergo si opus meritorium factum in gratia, meretur portionem satisfactionis absque eo, quod operans illud intendat, & cogitet, vel sciat, faciens opus iniunctum pro Indulgentia (quod opus fit loco operis meritorij,

vel satisfactionis nobis deficientis) acquireret illam satisfactionem Indulgentiæ, etiam si quando tale opus operatur neque intendat actualiter, neque virtualiter, non etiam penitus ignoret, quæ veritas magis confirmatur ex probabiliori opinione asserente, quod quis satisfacit præcepto recitandi Horas Canonicas, & audiendi Missam & sacramentalis penitentiæ, si fiat opus iniunctum, quamvis fiat cum formali intentione positiua non satisfaciendi pro tunc, ergo satisficit præcepto imposito pro faciendis rebus iniunctis pro Indulgentia, etiam si quis careat intentione actuali, vel virtuali eam lucrandi, hoc enim est multo minus, quam in supradictis tribus præceptis habere intentionem actualem non satisfaciendi pro tunc, quia non obstante satisficit, & hæc omnia docet Portel *vbi supra* alias etiam adducens rationes, & ideo concludit, quod

Sup. hoc in Ref. præterita.

si in aliqua Ecclesia est vna Indulgentia concessa intranti illam, & ibi certis vicibus dicenti *Pater noster*, & *Aue Maria*, vel quid simile, si aliquis existens in gratia intrauit Ecclesiam, & recitauit Orationes iniunctas pro illa Indulgentia lucranda, sed ignorauit ibi talem Indulgentiam illo die concedi, hoc non obstante asserit supradictam illam Indulgentiam lucrari, & hanc sententiam testatur Portel audiuisse ex ore proprio à sapientissimo Patre Ludouico Molina Societatis I. E. S. V. illam docente.

RESOL. XX.

Duo dubia satis practicabilia circa Indulgentias discutuntur. Ex parte 6. tractatu 8. & Misc. 3. Resol. 31.

Sup. hoc primo casu & dubio inf. in Resol. 22. à princ. sed ibi mutata sententia in §. Vidisti, dictæ Ref. & hic inf. in §. seq. huius Resol.

§. 1. EX Gallia fuerunt mihi transmissa duo dubia, & ita erat petitio. In Ecclesia Sancti Caroli Lugdunensis sunt altaria ad Confraternitates diuersas pertinentia; vnum, v. g. ad Confraternitatem S. Ioseph, aliud ad Confraternitatem S. Iacobi, aliud, &c. Vnaquæque Confraternitas pro sua Capella, vel pro suo Altari Indulgentiam plenariam ad septennium per Breue obtinuit, in quo est Clausula (volamus autem quod si alicui Christi fidelibus dictam Ecclesiam visitantibus aliquam aliam Indulgentiam perpetuam vel ad tempus nondum elapsam duraturam concesserimus, præsentibus nullæ sint.) Queritur modo an hoc non obstante valeant Indulgentiæ ut supra concessæ? Secundum dubium sic erat. Confraternitas, v. g. Sancti Caroli Lugdunensis Indulgentiam plenariam pro sua Ecclesia seu Capella obtinuit in die festo Annuntiationis, ut in Breui continetur lucranda. Vnus autem Ecclesiæ Lugdunensis est non solum transferre officium dictæ Annuntiationis, quando in Hebdomada maiori cadit, verum etiam solemnitatem ita quod in ea die in qua fit translatio omnis loci populos cesset ab opere. Queritur modo an in dicto translationis casu transferatur quoque Indulgentia?

Sup. hoc secundò dubio inf. in §. ult. huius Resol. & in alia eius annot.

2. Ad primum dubium respondi affirmatiuè, quia verba dictæ clausulæ intelligenda sunt de alia Indulgentia simili expressa in eadem concessione, ob dictionem, aliam, quæ est repetitiua eiusdem qualitatis, quæ prius, seu immediatè fuerat expressa; vnde v. g. valida erit Indulgentia cum dicta clausula pro festo B. Caietani, etiam quod in nostris Ecclesiis adesset Indulgentia pro festo B. Andrea. Et ita docet Lezana in *summa*, tom. 3. verb. *Clausula*, numero 25. Naldus eod. verb. & Gauantus in *Manuali Episcop. verb. Indulgentia*, n. 17.

Sup. hoc in Ref. annot. primæ huius Ref. &c.

3. Ad secundum dubium etiam affirmatiuè respondi ex dictis supra in alia resolutione ex doctrina Francisci Syluij in *resolutionibus variis*, verb. *Indulgentia* 2. §. Si autem; quia ut suppono in breui dictæ Indulgen-

Sup. in Ref. quæ nunc hanc seq.

tia nulla efficitur mentio de die mensis, sed conceditur Indulgentia pro die festiuitatis, ergo ista translata transferatur etiam Indulgentia. Hoc addam, hic, quod non obstat doctrina P. Magiltri Lezana *vbi supra* in *summa* tom. 3. verb. *Festi dies numer.* 13. ex Portello & Azorio, quod aliquis dies festus habeat Indulgentiam annexam lucrandam tali die, si contingat officium illius diei transferri in alium diem, tunc Indulgentia non transferatur. Non, inquam, hoc obstat, quia seruitio cum Lezana, quod quando transferatur officium, non transferatur Indulgentia; sed secus dicendum, puto quando transferatur, tum ipsa festiuitas, tunc enim puto vt dixi quod transferatur etiam Indulgentia.

RESOL. XXI.

An Indulgentia concessa alicui diei festo transferatur si dies festus transferatur? Ex parte 6. tract. 7. & Misc. 2. Resol. 31.

§. 1. CASUS est practicabilis, & ad illum negatiuè respondet ex Azorio & Agudez in *præcept.* 1. *Eccles. lib. 1. cap. 2. n. 10.* vbi sic ait, Sed rogabis, An quando transferuntur horæ Canonice, transferantur etiam Indulgentiæ concessæ à Summo Pontifice; Negat expresse tom. 2. *Moral. insitut. lib. 1. cap. 8. quæst. 8. fol. 183. colum. 1.* affirmans eas esse adnexas ex consensu & concessione Summi Pontificis, diei certo, & non posse in alium diem transferri: nisi speciale privilegium in illarum diplomate exprimat, cui opinioni assentior, propter eandem rationem.

2. Verum affirmatiuè sententiæ adhaeret Franciscus Syluius in *resolut. variis*, verb. *Indulgentia* 2. vbi ita asserit. Si conceditur indulgentia visitantibus Ecclesiam N. die festo talis aut talis Sancti, nulla facta mentione diei mensis, aut diei depositionis, aut mortis, aut translationis, aut similis: & contingat festum illud celebrari die ordinario, in quem cadit, sed aliquo alio, in quem non solum officium, sed etiam festum transferatur; verisimile est indulgentiam quoque transferri: quandoquidem Indulgentia concedatur pro die festo talis Sancti: dies autem festus illius fit, quando eius officium, ac festum celebratur. Vnde si conceditur indulgentia in festo Annuntiationis B. Mariæ Virginis, & quoniam die 25. Martij cadit in septimanam Sanctam, festum simul cum officio transferatur ac celebratur post Dominicam in Albis, probabile est indulgentias lucrandas esse non in die 25. Martij, sed eo die quo post Pascha festum illud celebratur. Idemque propter eandem rationem dici posse videtur, quando nulla similiter facta mentione diei mensis, aut depositionis, &c. conceditur indulgentia visitantibus Ecclesiam talem die festo, vel in festo S. Benedicti, S. Thomæ, S. Francisci de Paula, &c. & propter Dominicam Quadragesimæ, aut aliud impedimentum, Benedictini, Dominicani, Minimi, aut alij festa illa transferunt iuxta præscriptum Romanorum Pontificum, quod nimirum fideles lucrari possint indulgentias, eo die quo festa illa celebrantur. Huc vsque Syluius satis quidem probabiliter,

RESOL. XXII.

An Indulgentia alicui Templo concessa perseveret si Templum alio transferatur in loco? Et quid si dirueretur, & reficeretur per partes? Ex p. 6. tract. 7. & Misc. 2. Resol. 32.

§. 1. Negat.

Negativam sententiam tenet Pater Lugo de Sacramento. Pœnitent. disputat. 17. sect. 8. n. 131. ubi sic ait. Circa indulgentiam localem quæri solet, an diruta Ecclesia, cui concessa erat, maneat indulgentia in illa Ecclesia, si in eodem situ reedificatur? Aliqui Canonizati dicunt, si auctoritatem Superioris Ecclesie Canonizati dicunt, si auctoritatem Superioris Ecclesie...

Et an locus, ubi destructum fuit Templum, gaudet immunitate? Ex p. 11. tr. 8. & Misc. 8. Ref. 9.

§. 1. AD hunc casum sic respondet Gobat de indul. p. 2. cap. 6. q. 15. n. 20. si non reedificetur templum illud; aut si eadem, certum est perire indulgentiam, nam indulgentia non erat data loco simpliciter, sed Ecclesie; Layman c. 3. num. 5. Si autem per partes, seu paulatim destruat, & paulatim reedificetur, si tunc manet eadem moraliter Ecclesia, ita & eadem indulgentia; Lugo n. 131. Imò et si tota simul destruat, & alia mox extruat in eodem loco, censet Suarez d. 52. sect. 1. n. 9. probabiliter remanere priorem indulgentiam; sed Lugo de hoc dubitat. Quin Layman testatur in praxi observari, ut quando Ecclesia auctoritate Prælati destruitur, ea lege, ut alio loco reedificetur, servando eundem titulum, & Patronum, secum ferat suas indulgentias. Ita Gobat; cui adde Dicastillum de Sac. tom. 2. tr. 9. disp. 2. dub. 7. num. 118. cum seq. qui etiam observat probabilem esse, & in praxi seculum si Ecclesia superioris auctoritate tali pacto destruat, ut sub eodem titulo, aut Patrono in alium locum transferatur, etiam indulgentias, & alia privilegia transferri, Suarius l. illo 8. de legib. c. 5. in fine. Qui rectè explicat transferri privilegia vna cum Ecclesia, si concessa fuerint non ratione situs, aut loci, sed absolute ipsi Ecclesie proprio nomine, & titulo suo. Ita etiam S. Antoninus 1. p. tit. 19. cap. 1. §. 2. & Gloss. in reg. 7. in 6. Layman. sup. Franciscus Hottomantis l. illustrium questionum quest. 8. Bonacin. sup. qui addit inde colligi, quod; cum consecratio destructo templo, adhuc adhæreat solo; locus consecratus, vel benedictus semper retinet sua privilegia, quæ ex loci consecratione, vel benedictione sequuntur, quale privilegium est locum non esse venalem, non posse converti ad profanos vsus, & gaudere immunitate, si immunitas primario concessa sit areæ, & non ratione ædificij; privilegium autem concessum solo non putat transferri, sed manere solo affixum, quando templum auctoritate superioris aliò transfertur.

Sup. contēdō in hęc Ref. depra diffici. nor. seq. in dibus præcedentibus Ref. & sup. in tr. 7. Ref. 23. Sed ne prætermittas hic inf. lege. re doctri. nam Ref. seq. & alterius Ref. cius anor;

Sup. hoc pri. uileg. Immunitatis in Ref. præterita à lin. 10. & ver. Nisi Superioris, & melius in tom. 9. tr. 1. Ref. 6. §. verum, paulo post initium

RESOL. XXIII.

An dirupto Templo Indulgentia ipsi concessa pereat? Et quid, si Superioris auctoritate Ecclesia destruat in partem delinquentium? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 20.

AD hunc casum libet respondere cum verbis Pauli Layman, in Theolog. moral. l. 5. tr. 7. c. 3. ubi sic ait. Si Ecclesia diruta iterum non reedificetur, locus privatur Indulgentia, cum non loco simuletur, sed Ecclesie fuerit concessa; sin verò ædificetur iterum Ecclesia in eodem loco, retinet Indulgentiam, sicuti & alia privilegia, quippe cum moraliter eadem Ecclesia censetur, sicuti docet idem Suarez n. 8. Limitat tamen Innocent. in cap. 2. de novi operis nuntiatione. gloss. in reg. 7. in 6. Nisi Superioris auctoritate destruat in partem delinquentium, tunc enim omnibus privilegijs spoliari censetur, ut iterum ei expresse, seu tacite conferenda sint, de nouo ædificetur. Id verò non est improbabile, atque in praxi servari solet, quod Innocent. ibid. docet, & Ludouicus Bononius in tr. de Indulgentiis n. 75. si Ecclesia auctoritate Superioris tali pacto destruat, ut sub eodem titulo ac Patrono in alium locum transferatur, etiam Indulgentias & alia privilegia eius transferri, quod etiam docuit glossa in reg. iuris 7. in 6. D. Antonin. part. 1. tit. 19. cap. 1. §. 2. Suarez lib. 8. de legib. cap. 5. in fine, qui bene id explicat, transferri privilegia vna cum Ecclesia, si concessa non ratione situs, aut loci, sed absolute Ecclesie proprio nomine ac titulo suo. Vide etiam Villalobum Fabrum de pœnit. in 4. sentent. dist. 19. q. 7. n. 184.

RESOL. XXV.

An destructa Medallia, Rosario, Imagine, pereat Indulgentia? Et quid, si non sit penitus destructa? Et quanta debet esse ruptura, aut fractio, ut censetur perisse Indulgentia? Et notatur in applicatione Indulgentiarum, opus esse, ut quis coram se habeat Medallias, Rosaria, & Imagines, & semel Medallijs Indulgentia applicata, postea non potest amplius tolli, & alijs similibus applicari. Et docetur, quod facultas concedendi Indulgentias nunquam delegatur laicis, & faminis; sed tamen hi possunt determinare grana, aut Imagines.

Et

RESOL. XXIV.

An Indulgentia alicui Templo, vel Sacello concessa amittatur, destructo Templo, si non reedificetur? Et quid, si per partes destruat, & per partes reedificetur? Et quid, si Ecclesia auctoritate Prælati destruat ea lege, ut alio in loco reedificetur, servando eundem titulum, & Patronum, an secum ferat suas Indulgentias, & Privilegia?

Et cuiusmodi advertitur, quod vni, eidemque Imagini, grano, &c. plures, & diuersae benedictiones applicari possunt?
Ex p. 10. tr. 16. & Misc. 6. Ref. 9.

Sup. cor. 1. in hac Ref. vique ad §. Nota etiam in Ref. 10. & ne deferas legere doct. Ref. praeterita, & aliorum eius primae annot.

AD hoc dubium nimis practicabile sic respondet Amicus in *Curs. Theolog. tom. 8. d. 10. sect. 2. num. 91.* Dubium esse potest, an destructa, vel perdita Imago, Rosario, vel Numismate, cui applicata fuit Indulgentia à Pontifice; posset in aliam Imaginem, Rosarium, vel Numisma Indulgentia transferri, vti de Templo dicto supra dictum est, cum videatur esse eadem ratio. Nam causa propter quam Indulgentia huiusmodi rebus conceditur, est ad excitandam deuotionem erga Sanctos, qui in huiusmodi Imaginibus, & Numismatis coluntur. Nihilominus, nisi id in ipsa concessione exprimitur, non arbitror sola auctoritate eius, cui in talibus rebus Indulgentia conceditur, id fieri posse. Alioquin non foret maior ratio de vna Imago, vel Numismate, ac de pluribus: atque adeo semel in vna Imago, vel Numismate Indulgentia obtemperata, posset, illa destructa, vel perdita in aliam, & in aliam eadem Indulgentia transferri: quod non videtur iuxta mentem concedentis. Nec est par ratio de Templo dicto: tum quia illud supponitur transferri alio cum auctoritate superiori; tum maxime, quoniam Templum natura sua est perpetuum, nec facile destrui, vel amitti potest, sicut grana, Imagines, & Numismata. Vnde voluntas concedentis praesumitur accommodata, rebus, quibus Indulgentiam applicat: vti sicut Templum ex natura sua perpetuum est amittique non potest, contra verò Imagines, Grana, & Numismata, natura sua amissibilia sunt; ita Indulgentia his rebus concedi praesumitur amissibiliter, contra verò Templo inamissibiliter. Aduertendum autem est, vt res illa, cui applicata est Indulgentia, Indulgentiam amittat, ita debere destrui, vt moraliter amittat esse eadem, quae antea; alioquin si vel refici possit, vel maior pars ipsius integra maneat, manebit cum ipsa Indulgentia. Hucusque Amicus.

2. Sed quoad hoc vltimum magis difficile, minutius distinguit, & tem pertractat Pater Gobat in *Theol. Indulg. part. 2. cap. 14. quest. 37. num. 390.* vbi sic ait: Quanta debet esse ruptura, aut fractio, vt censetur periisse Indulgentia? Respondetur Primo: Indulgentiae applicatae Rosario, nil officit fractio chordulae, seu funiculi, quia mutatio, & variatio chordulae non facit, vt Rosarium sit villo modo mutatum moraliter. Secundo: similiter nil obesse videtur, etsi penitus frangatur crucula Rosarii, aut etiam sexta circiter pars granorum, saltem si alia substituantur, nam censetur nihilominus esse idem moraliter Rosarium. Tertio: & si frangatur superior pars, & fibula Medallij, ita vt non possit amplius suspendi ex Rosario, non tamen petit Indulgentia Medallio concessa, quia saltem ratione Imaginis illi insculptae, potest adhuc inferuire ad vsum Religiosum. Quarto: quamuis laceretur, aut exuratur tota illa charta, aut tela, quae est continua cum parte, cui immediate inhaerent colores Sanctum ipsum representantes, non perit Indulgentia illa Imagini concessa, nam remanet nihilominus vera Imago, seu effigies Sancti Quinti, si crucula Carabatenensis pars recta, aut transuersa ita frangatur, vt quod infractum manet, representet adhuc crucem Hispanicam, aut etiam qualemcumque crucem, non videtur intercidisse Indulgentia, quia nihilominus id quod restat, potest secundum morem Ecclesiae interuenire ad vsum verè, & propriè dictae crucis; si verò ita frangatur, vt non refectat amplius speciem crucis, perit Indulgentia, quae tamen reditura videtur, si partes fractae denuò copulentur. Quod etiam dicendum censeo, de Imago per medium fissa, aut scissa, iterumque compa-

eta. Ratio petitur ex dictis de interitu, & reditu Indulgentiae alicui Templo, quod destruitur, & restituitur, concessae; nec enim video, cum forma Templi pereunte, pereat Indulgentia, redeunte, seu restituta redeat; & non item destructa forma substantiali crucis & Imaginis non pereat Indulgentia, & non redeat, quando Imago, & crux dicto modo restituitur, cum praesertim crux refecta sit physice, & moraliter eadem. Sextò: Si Rosarii dimidia pars confringatur, censeo Indulgentiam non remanere in parte integra. Ducor, quia si manet in parte integra, tum posito, quod dimidia pars non esset confrica, sed tantum amissa, sequeretur in dimidia parte amissa, reficere etiam Indulgentiam, cur enim potius restitueret in non amissa, quam in amissa? Hoc autem non debet admitti, quia si admitatur, sequeretur me posse ex vno Rosario habere Indulgentias quinque Sanctorum facere duo, quorum singula sint verè affecta Indulgentiis. Hoc autem est vtiq; falsum, quia neque Ego, neque vllus priuatus potest multiplicare intentiones Indulgentiarum faciendo 10. aut plures ex vno. Haec omnia Gobat loco citato.

3. Sed quia casus est practicabilis, non desinet hic apponere verba Patris Pellizzarij in *Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 5. sect. 5. subsect. 1. numero 132.* sic asserentis: Adde, quod si Crux Carauacae habens Indulgentias frangatur quoad hastam superiorem transuersam; hoc ipso amittit Indulgentias: cum sic non sit amplius Crux Carauacae, quae formaliter consistit in hoc quod habeat duplicem hastam transuersalem, sed Crux ordinaria, & alias Indulgentiae applicatae alicui rei durent, nisi quandiu res illa sic subsistit, vt iuxta prudentem aestimationem sit, & dici possit eadem, quod potissimum haberet locum, si dicta Indulgentiae concessae fuissent Cruci Carauacae, quatenus tali; sic feruerunt mecum viri docti consulti. Secùs dicendum videtur in casu quo globuli alicuius Rosarii habentis Indulgentias v. g. Sancti Caroli fracto filo eos colligante inuicem sequebantur, tunc enim probabile est adhuc in eo durare Indulgentias, cum re vera adhuc sit Rosarium substantialiter, adeoque non appareat, vnde dicatur amissae Indulgentias. Quod idem puto probabiliter dici posse in casu, quo Crucis Carauacae hasta longior notabiliter (etsi non totaliter, frangatur in ea parte, quae est sub duabus hastis transuersalibus: sic enim adhuc videtur manere eadem numero Crux, & alioqui Indulgentia durat quamdiu res, cui applicata est, manet eadem numero. Ita ille, & Ego.

4. Nota etiam hic obiter in applicatione Indulgentiarum opus esse, vt quis coram se praesentes habeat Medallas, Rosaria, Imagines, &c. vt ex Virano VIII. notauit Pater Lezana in *Summa Q. Q. Regul. tom. 5. verb. Indulgentia, quoad Regul. numero 19.* & semel Medallii Indulgentia applicata, postea non potest amplius tolli, & aliis similibus applicari; vt notat Quintanadueñas in *Theolog. Mor. tom. 1. in Append. tractatu 9. dubit. 6. numero 9.* ratione valde notanda, quam ex Cardinali Lugo asserit Gobat *vbi supra, numero 405.* quia iste talis quando designat priores Medallas, &c. non ille propriè, sed Pontifex illis Medallii gratiam fecit; vnde apparet te nihil esse curum, si dicas, istam Indulgentiam pro hoc anno applico huic Rosario, pro sequente alteri: Itaque applicatio Indulgentiarum, rectius designationem, & substitutionem dixeris, non est concessio Indulgentiae; non enim tu, sed Pontifex, aut potius Deus immediate concedit illam Indulgentiam habentibus tale Numisma à te deputandum; quia facultas concedendae Indulgentiae, nunquam delegatur Laicis, & feminis, & tamen ij possunt determinare grana, aut Imagines. Igitur

Igitur applicatio illa, seu designatio Indulgentiarum est tantum conditio, non autem causa Indulgentiæ. Ita et Cardinali Lugo Gobat num. 384. Sed ego inuenio hæc omnia, præter Gobat. & Lugum, docuisse Patrem Americum in *Cursu Theologico*, tom. 8. *dispur. 20. sect. 6. n. 144.* ubi sic ait: Dices, sæpè Laicus Indulgentiam sibi à Pontifice concessam alteri communicat: non potest autem illam alteri communicare, nisi, cum illa simul à Pontifice acciperet potestatem eam communicandi: ergo de facto hæc potestas delegatur Laico. Respondetur distinguendo maiorem: communicat illam authoritatue, nego, per modum cuiusdam conditionis, qua posita, Pontifex ipse Indulgentiam applicat, concedo. Quando igitur Laicus Indulgentias à Pontifice obtinet, ut eas possit aliis etiam communicare, non accipit à Pontifice authoritatem Indulgentias concedendi, sed solum se habet vt conditio, qua posita Pontifex easdem Indulgentias ad alios etiam extendit. Ergo pacto noui Prouinciales Procuratores cum à Pontifice Indulgentias accipiunt, aliis communicant. Ita Americus.

Nota hic obiter, quod vni eidemque imagini, Grano, &c. plures, & diuersæ benedictiones applicare possunt. Ita Quintanaducenas *vbi supra*.

RESOL. XXVI.

De Indulgentia concessa Imagini, Rosario, Numismati & similibus percat, fractis illis, vel detritis?
Et notatur Indulgentias desinere esse per reuocationem concedentis.
Et an privilegia Bullæ Cruciatæ, & similia que conferuntur sub obligatione onerosa, ex parte recipientis, non possint, nisi subsistente, eaque urgente causa, reuocari, &c?
Observa tamen, quod de facto Indulgentia non cessant, donec eorum reuocatio legitime promulgetur.
Maior difficultas est, an sit etiam necessarium, ut ipsa actibus initiis reuocationis perueniat ad aures Indulgentiam possidentis.
Item est dicendum de dispensatione votorum, &c. Ex p. 11. tr. 8. & Misc. 8. Ref. 10.

Alii sunt curiosi, & quotidie in praxi possunt accidere; vnde ego alibi, circa prædicta, alia addidi ex Gobat *de indulgent. part. 2. cap. 14. q. 37. num. 310.* Verum reor rem gratam Lectoribus facere si de aduocac ea, quæ etiam obseruat Dicastrillus *de Sacram. tom. 2. tract. 9. disp. 1. dub. 7. num. 121.* sic itaque aliter; Maior difficultas esse potest de indulgentia concessa alicui imagini, cuius pars, vel contracta, vel detrita est, an tunc permaneat indulgentia in qua re manet exillimo, si contractio; vel detritio non sit enormis, sed adeo parua vt adhuc censetur absolute eadem imago permanere, etiamsi quod detritum, vel contractum est, de nouo, aut aliter instaretur, manere indulgentiam; quia censetur moraliter eadem imago. Si vero fractio, aut detritio sit adeo enormis, verbi gratia, si sit ita caput, aut pars magna corporis frangatur, & omnino destruat, tunc non manebit indulgentia; quia non manet imago; & si iterum reficiatur absolute, & consuetudo alia imago, sicut Ecclesia maiori ex parte est tota simul iuxta dicta loco notato de sacrificio Missæ. Si vero illa imago paulatim deteratur, & reficiatur, vt si vna die pars manus, & illa reponatur, etiam de nouo facta; alia die vnus pes, alia pars aliqua facta, aut barba, aut vnus oculus, ita ut statim sigillatim reparentur, tunc etiamsi decursu temporis tota imago esset mutata, ita ut nihil maneat earum partium, quæ prius fuerant, adhuc censeri potest eandem imagi-

nem continuatione, & perseverare Indulgentiam, perinde atque de Ecclesia diximus hic, & loco notato, censeri eandem Ecclesiam continuatione, quando paulatim diruitur, & reparatur, tunc ergo propter continuationem semper censetur consecratio manere, manebit indulgentia.

2. Ex hac doctrina Philosophari etiam possumus in granis, Rosariis, numismatis, & similibus; atque in primis, si Rosario per modum vnus toti integro concessa sit indulgentia, etiamsi aliqua pauca grana seu globuli pereant fractione, aut amissione, &c. & supponantur alia grana alterius Rosarij, adhuc puto manere indulgentiam, censetur enim adhuc idem Rosarium. Imò etiam, si paulatim prædicto modo grana mutantur; potest enim censeri idem Rosarium continuatione, sicut dictum est de partibus Ecclesiæ, & dici solet etiam de aqua benedicta, quando paulatim præcedenti benedicta sufficit aliquid aquæ alterius non benedictæ, vt obiter, & per occasionem diximus *rr. 4. disp. 7. dub. 10. n. 126. iuxta c. Quod in dubijs de consecr. Eccles. vel Altaris.*

3. Eadem ratione, quando singulis granis datur indulgentia, si forte contingat aliquod granum ex parte frangi, ita ut absolute censetur manere, manebit indulgentia. Quod si granum tale sit, vt possit particula, quæ semel deteritur, aut fractione tollitur, alia reparari, eodem modo philosophandum est, atque de toto Rosario.

4. Idem dictum puta de numismatis, in quibus illud etiam mihi videtur verum, licet annulus, seu armilla feruens ad suspendendam icunculam frangatur, adhuc manere indulgentiam, etiamsi, vel addatur noua Armilla, vel in ipso cyclo imaguncula aperiatur foramen pro illa suspendenda, adhuc enim censetur eadem.

5. Idem quoque in Rosario dictum puta, etiamsi linea, seu funiculus rumpatur; aut catena dissoluatur ex toto, vel ex parte, & grana inter se non habeant eundem ordinem, quando iterum in funiculum inferuntur; id enim totum non tollit quin verè, & secundum moralem estimationem sit idem Rosarium. Hucusque Dicastrillus, sed in casibus contingentibus ne deseras videre Gobat *vbi supra*.

6. Notandum est hic obiter, indulgentias desinere esse per reuocationem concedentis, tandiu enim durant, quandiu concedens voluerit durare. Vnde superior potest non solum valde, sed etiam licite per se loquendo indulgentias pro suo arbitrio reuocare; sunt enim, per se loquendo, beneficium gratuitatum, tum in fieri, tum in conseruari.

7. Dixi per se loquendo; nam per accidens fieri potest, vt saltem licite non reuocet, nisi causa exigens subsistat. Sic multi viri graues dicunt, privilegia Bullæ Cruciatæ, & similia, quæ conferuntur sub obligatione onerosa ex parte recipientis, non posse nisi subsistente, eaque urgente causa, reuocari, nimirum quia ex parte recipientis fuit aliquod onus susceptum, & exhibitum, scilicet ex parte particularium recipientium Bullas soluta cleemofyna, & ex parte Regis Hispaniarum, ad cuius petitionem confertur, sustentatio trirremium, seu classium, aliaque onera, & expensæ factæ in bonum reipublicæ Christianæ. Vnde istæ indulgentiæ conceduntur quasi per modum contractus; item si conferens indulgentias spontè iuret se illas non reuocaturum sine causa, non poterit sine causa reuocare, Legatur Suarius *lib. 8. de legibus cap. 37. num. 5. & 6.* ex communi sententia probat, privilegium datum per contractum onerosum, & remuneratum, esse irrevocabile.

8. Obserua tamen, quod de facto indulgentiæ non cessant, donec earum reuocatio legitime promulgetur, vt ad notitiam eorum, quibus concessæ sunt, moraliter peruenire

Sup. hoc in to. 2. tr. 4. ex lara doctrina Ref. 3. §. Sed proflus, ante mediū, vers. El ex- plo cta. & cursum in alio § eius nor.

Sup. conten- to in hoc, & duobus §§. seqq. sup. in tr. 3. Ref. 1. latè à §. Sed si aliquis.

N A
I n i a
L. IV. V
III

peruenire valeat. Est communis sententia Doctorum. Ratio, quia non præsumitur aliter Pontificem indulgentias reuocare, quam soleat alias gratias, & indulta.

9. Maior Difficultas est, an sit etiam necessarium, vt ipsa actualis notitia reuocationis perueniat ad aures indulgentiam possidentis? Inclinat Filliuc. *c. 9. quæst. 8. dist. 3.* pro quo etiam citat Nauarrum, & Cordubam. Quam opinionem piam, & fauorabilem, quamuis incertam, putat Suarez.

10. Mihi verò probabilis est quando cum indulgentia sunt coniuncta alia priuilegia, vt nimirum possit cum indulgentiam lucraturò dispensari in votis, absolui à censuris, & casibus reseruat. Secus quando cum indulgentia non sunt coniuncta huiusmodi priuilegia. Ratio prioris est, nam ea voluntas præsumenda est in Pontifice, quæ sit magis fauorabilis salutis animarum: talis est voluntas non reuocandi indulgentiam; cum qua sunt coniuncta hæc priuilegia, nisi postquam reuocatio peruenit ad notitiam eius, cui indulgentia concessa est. Maior probatur: nam semper in reuocatione priuilegiorum præsumitur Pontifex nolle obesse animarum salutem. Minor constat: quia magnum esset onus, si postquam aliquis suam confessionem fecit, & à peccatis, & censuris bona fide absolutus est antequam notitiam habuerit reuocationis indulgentiarum debeat confessionem repetere. Idem dicendum erit de dispensatione votorum. Ratio posterioris est: quia quando indulgentia non habet talia priuilegia annexa, nullum est periculum animarum, si illa cesset, antequam eius reuocatio perueniat ad notitiam eius, cui concessa fuit. Et hæc omnia docet Amicus in *curfu Theol. tom. 8. disp. 10. sect. 10. num. 292.* & Dicastill. *vbi sup. disp. 2. dub. 20. num. 273. & 278. cum sequenti.*

RESOL. XXVII.

An orbiculi benedicti, qui Agnus Dei vocantur, si ita fracti sunt, & compressi, vt ceræ Imago non videatur, sed tantum remaneat sola materia, adhuc retineant Indulgentias? Ex part. 11. tract. 8. & Misc. 8. Ref. 7.

§. 1. **C**Asus est curiosus, & ad illum sic responderet Dicastillus *de Sacramentis, tom. 2. tr. 9. disp. 1. dub. 7. num. 127.* Mihi videtur in primis Sanctitatem ceræ perseverare; Sanctitas enim illius ceræ absolute consistit in materia ritè facta, & à Pontifice benedicta, idque declarat factis fidelium vsus, qui vel minimam partem illius ceræ religiosè colunt, & seruant, id quod nec Pontifices ignorant, nec ceteri Prælati; atque adeo communis omnium sensus esse videtur, intentionem Pontificis in iis ceris benedicendis materiam potius legitime factam respicere, quam figuram, omitto alia argumenta, quæ suppetebant, hoc enim sufficit.

2. Hinc verò colligere quis posset, diuisa in partes vna tali ceræ, quamlibet partem habere gratiam, seu indulgentiam, quia in vnaquaque parte seruatur integra Sanctitas seu ratio venerandi illam, atque adeo indulgentia: Nihilominus dicendum potius est indulgentiam non multiplicari, aut (quod idem est) in singulis partibus manere; cuius rei ratio à priori non potest esse alia quam intentio Pontificis, qui non videtur (nisi aliud explicet) id voluisse, si enim id voluisset ex causa iusta, quæ posset occurrere, multiplicaretur indulgentia. Porro id non intendere de facto, quando benedicit illos orbiculos, probari potest, quia nullum est argumentum probans intendere, quod enim affertur de Sanctitate in quavis particula existente,

non probat. Nam inde sequeretur pro cuiusque voluntate diuidendo particulas multiplicari indulgentias, & vilesceret æstimatio illarum. Item argumentum à multiplicatione benedictionis non probat pro multiplicatione indulgentiarum. Multo enim facilius conceduntur benedictiones, quam Indulgentia. Nam ipsi orbiculi omnes censentur, & sunt benedicti, & non omnibus collata est indulgentia, & merito, qui non per illam multitudinem, & multiplicationem benedictionum, sed per multitudinem, & facilitatem indulgentiarum, vilescunt claus Ecclesie, & contemuntur indulgentiæ sic facile collate, id quod mouit Pontifices ad plures indulgentias reuocandas. Omitto alias rationes. Satis est ad negandum quod non sit efficax ratio concedendi eam multiplicationem. Hucusque Dicastillus.

RESOL. XXVIII.

An quis lucretur Indulgentiam cum Medallia seu grana benedictio nullo accepto?

Et vtrum, si reperiam Medalliam, quam amiseram, perat Indulgentia secundi Numismatis à me deputari in locum primi.

Et an in hac deputatione, & applicatione Indulgentia non sit opus quidquam loqui, aut aliud signum externum adhibere, &c? Ex part. 11. tract. 2. & Misc. Ref. 50.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docui in part. 10. *tract. 16. * resol. 2.* nixus auctoritate Petri Marchantij; nunc autem inuenio hanc sententiam docere etiam Sanctarellum *de Indulgentiis, cap. 15. dubitat. 3.* vbi sic ait: [Se alcuno trocasse vna Corona benedicta, & la dicesse, guadagni l'Indulgentia concessa à detta Corona? Rispondo. Deue costar far diligenza in trouar il Padrone, ma non trouandolo, può con buona coscienza tener quella Corona & le medaglie, & grani benedetti, che in essa vi sono, & guadagnare l'Indulgentia concessa à quella Corona, perche nella Bolla del Papa si dice, che chi hauera quella Corona, & la diuà, guadagni indulgentia plenaria, Hieron. Gratian. *de Indulgentiis, part. 1. cap. 15.* Parimente guadagnara l'Indulgentia colui, che hà vna Medaglia benedetta prestatagli da vn'altra.] Ita ille, qui citat Pinellum *de Indulgentiis, cap. 11.*

2. Idem etiam docet doctus & amicissimus Pater Gobat *de Indulgentiis, part. 2. cap. 13. quæst. 3. num. 378.* sic afferens; Cum Religiosis debeat abesse meum ac tuum, frigidum illud verbum, & quidquid malorum est, in vitam nostram inuehens, S. Chrysost. *Orat. de S. Phlogonio*, Religiosi autem æquè ac ceteri, possunt fieri compotes Indulgentiarum, rebus piis concessarum, cuius est nil interesse, siue illud numisma sit tuum, siue alienum.

3. Quare si tibi suum Rosarium quispiam commoderet, æquè poteris indulgentiis illi adherentibus gaudere, ac dominus Rosarij. Et ita nominatim declarat in indulgentiis quinque Sanctorum §. 13. *Vnde de absolute infer Sanctarellum loco citato, ex Hieron. Gratiano tibi obuenturas mei Rosarij indulgentias, si illud à me amissum reperisti, & orando percurristi.*

4. Obseruo autem, inter formulas Indulgentiarum quoad præsens institutum, hoc discrimen, quod in formulis, quibus Pontifices erogant Indulgentias ad instantiam alicuius personæ, aut honorem alicuius particularis Sancti, consueuerint exprimeret hanc facultatem, quod scilicet sic perinde seu quis aliena, seu propria re utatur, sicuti videbitur.

in formulis Sancti Caroli, Quinque Sanctorum, Car-

5. Nec obest, quod Clemens VIII. anno 1597. ex-

Et tandem hanc sententiam tenet Antonius Escobar

6. Verum his non obstantibus cum Sanctissimus

7. Sed inquiramus pulchrum dubium, vtrum si re-

tenentiis consulo si casus in praxi accidat, vtrumque gra-

8. Notandum est tamen hic, quod licet Theolo-

Sup. hoc in Ref. nor. praeterita, §. 2.

RESOL. XXIX.

An peregrini gaudeant Indulgentiis Episcoporum, de quibus supra?

Et an Regulares exempti lucrentur has Indulgentias Episcoporum?

Et asseritur posse Episcopum quadraginta dies Indulgentia concedere.

Nomine autem Episcopi etiam Archiepiscopus in presen-

Nec Successor Episcopus potest illos dies Indulgentia

Potest vero quisvis eos dies propter diversas causas sepius

Et tandem queritur, an possit Successor illos renocare?

Ex parte II. tractatu 8. & Miscel. 8. Resolutio-

§. 1. Videtur prima facie affirmatiue responden-

Sup. hoc in Ref. seq. §. vlt.

2. Sed quid dicendum de Regularibus exemptis.

R iter

N A E
nia
L. IV. V
III

iter concedi: tum quia exemptio concessa ad fauorem non debet in odium retorqueri, & exemptos impedire, talem remissionem consequi cupientes, arg. l. quod fauore. C. de leg. & cap. quod ob gratiam de Regul. iur. in 6. cum vulg. tum etiam quia ipsi Regulares & exempti aliquo modo subiiciuntur Episcopis, veluti in obseruatione festorum, interdicti, susceptione Ordinum, consecratione Ecclesiarum, Altarium, Coemeteriorum, & similibus; ideo tali respectu participes fieri possunt Indulgentiarum. Bene verum est, quod si pro consequenda Indulgentia Episcopali requiratur opus, quod absque Superioris licentia praestari nequeat; tunc ipsa licentia interuenire debeat, vt Indulgentia adipiscatur.

Sup. contēto in hoc §. vlt. que post eius mediū inf. in tr. 8. Ref. 103. in princ.

3. Sed quia hinc incidit sermo de Indulgentiis Episcoporum, assero posse Episcopum quadraginta dies Indulgentiæ concedere; nomine autem Episcopi, etiam Archiepiscopus in praesenti, intelligitur, vt inferitur ex cap. Nostro de penis. & remiss. qui tota sua Prouincia eos quadraginta dies potest concedere, quamuis eam non visitet. Etenim dum visitat, & item in sua Diocesi octoginta dies concedere valet; idemque possunt Primates, & Patriarchæ. Quod si plures dies concedant, valida erit Indulgentia quoad dies sibi permittos, quia vtile per inutile non vitiatur, non verò quoad ceteros; vt liquet ex c. Nostro c. cum ex eo, de penit. & remiss. vlt. eod. tit. in 6. In Ecclesiæ dedicatione vnum annum Indulgentiæ possunt concedere pro illo die: vt constat ex dicto c. cum ex eo. Nequeunt autem plures Episcopi ad Ecclesiæ consecrationem concurrentes plus concedere, quam vnus. Nec successor Episcopi potest alios dies Indulgentiæ concedere propter eandem causam, propter quam antecessor quadraginta iam concessit; potest verò quibus eos dies propter diuersas causas saepius concedere. Et hæc omnia inuenies apud Andream Mendo in Bull. Cruc. dist. 6. c. 1. n. 16. & Gauantum vbi supra; Sed magis late apud Pacem Iordanum, & Barbosam de potestat. Episcop. part. 2. all. ga. 88. per rotam.

4. Nota verò quod Episcopus potest Indulgentias concedere pro quibuscumque piis causis, & honestis nec restricta censetur eiusmodi potestas ad Ecclesiarum, vel Altarium consecrationes, siue ad benedictionem solemnem, & cætera similia frequentiora: textus enim in dist. cap. cum ex eo, in fine de penit. ex Generali Concilio Lateranensi restringit tantum quantitatem illarum, cæterum expressè concedit facultatem dandi pro quibuscumque causis, & pro indubitato supponitur a Doctoribus supra citatis. Credo tamen Episcopum successorem pro eadem causa nouam Indulgentiam concedere minime posse, quia reputatur idem Episcopus. Ita Iordanus numero 51. & num. 57. Barboza allegat. 88. numero 15. & 16. Et poterit successor illas reuocare, sicut potuisset ipsemet concedens, quia successor reputatur vna persona cum defuncto.

RESOL. XXX.

An qui accipit facultatem ab alio, quam à Summo Pontifice applicandi Indulgentias, possit eam in alium transferre?

Et an qui habet Indulgentias, seu benedictiones, mortuo Pontifice concedente, adhuc possit illas applicare?

Et an Indulgentia concessa alicui Medallia possit acquiri per Medalliam mutuo ab alio acceptam?

Et an homo externa Diocesis orans ante Imaginem B. Virginis, ad quam Episcopus 40. dies Indulgentiarum orantibus contulit, lucratur eadem ratione Indulgentiam?

Et an Imago translata extra Diocesim portet illam In-

dulgentia collationem? Ex part. 10. tr. 16. & Misc. R. c. 2.

§. 1. DE hoc casu saepius interrogatus, negatiuè respondit; & ita postea docuit Pater Pasqualig. de decif. 492. num. 3. vbi quaeres an Indulgentiæ quæ alicui conceduntur à Summo Pontifice applicandæ imaginibus, coronis, &c. possint in alterum transferri, à quo applicantur? Et affirmatiuè respondet; dummodo (ait ille) in concessione à Summo Pontifice non sit aliter cautum, sed stando in iure communi. Qui enim tales Indulgentias applicandas accipit, non solum accipit ipsas Indulgentias, sed etiam facultatem eas applicandi cuiuslibet materiae voluerit; vnde censetur ad hoc munus delegatus. Quia autem delegatus à Summo Pontifice potest rursus delegare, cap. fin. de Officio Iud. deleg. & cap. Cum causam, de appellat. Idem cum sit delegatus ad tales Indulgentias applicandas, potest alium subdelegare, qui eas nomine suo applicet cuiuslibet materiae placuerit. Ex hoc autem sequitur, quod ille, qui ab alio, quam à Pontifice accipit talem facultatem, non possit in alium transferre Indulgentias applicandas; quia ex vi subdelegationis terminatur in ipso facultas; & tunc valet regula, quod delegatus non potest delegare. Ita Pasqualig.

2. Sed nouissimè Pater Gobat in Theodoro Indulgentiarum, part. 1. cap. 9. quæst. 33. num. 128. contrarium docet; sic enim asserit; Qui ab alio, quam à Summo Pontifice accipit facultatem applicandi Intentiones, non potest secundum Pasqualigum, loco citato, in alterum transferre Indulgentias, ab hoc altero applicandas, eo quod delegatus non possit subdelegare. Verùm hæc doctrina non videtur ita generaliter admittenda, quia repugnat praxi permultorum eruditorum Religiosorum, intra, & extra Romam degentium, qui partem intentionum, quas ab aliis vel Romæ degentibus, vel Roma venientibus magno numero accipiunt, largiuntur aliis. Et ratio huius praxi est, quia mens Summi Pontificis multa millia prædictarum intentionum concedentis, non videtur esse alia, quam vt per rerum his intentionibus affectarum vsum, operaque præscripta homines ad pietatem excitentur, proque suis peccatis satisfaciant, siue interim mediare, siue immediate applicet eas is, cui ipse Pontifex illas concessit. Ad non malam rationem Pasqualigi responderi potest, illam Iuristarum regulam, quod delegatus non possit subdelegare, intelligi potissimum de delegato ad actus iurisdictionis exercendos, aut de taliter delegato, vt in illo delegans spectet circumstantias doctrinæ, prudentiæ, atque adeo industriam personæ. At verò applicatio intentionum non est actus iurisdictionis, quandoquidem solet ipse Pontifex etiam Laicis personis concedere facultatem applicandi intentiones; & præterea in illo cui datur facultas applicandi, non spectatur circumstantia doctrinæ, prudentiæ, &c. Atque ita censent viri docti, quos hac super re consului. Hucusque ingeniosè vt semper solet Pater Gobat, Sed ego non recedo à sententia negatiua, quam semper docui, nixus auctoritate Praxi huius Romanæ Curie; & ita etiam mihi responderunt Magistri Cæremoniarum Sanctissimi D. N. in his materiis Indulgentiarum versatissimi.

3. Nota hinc, quod qui habet Indulgentias, seu benedictiones mortuo Pontifice concedente, adhuc potest illas applicare. Ita Pasqualig. de decif. 491. & Gobat, num. 130. Sed si quaeras an Indulgentia concessa alicui medallia possit acquiri per medalliam mutuo ab illo acceptam? Respondeo affirmatiuè. Ratio est; simpliciter Indulgentia est assignata medallia, siue medalliam gerenti, vnde cumque eam habeat, cauendus tamen abusus eorum, qui medalliam alicui

Criet publicæ, vel Imagini, siue Statuæ includunt vt orantes ad illam Indulgentiam lucentur. Et ita docet Marchant. in Tribun. Sacram. tom. 3. tract. 5. tit. 1. q. 7. in fine, cum Gobat, ubi supra, p. 2. cap. 17. num. 440. cui tamen hoc concecit posse fieri ad priuatum Oratorium, seu Capellam, eo quod Leo XI. in formula Indulgentiarum, quas concessit Cardinalis à Dietrichstain, poluerit hæc verba: qui in Capella, seu Oratorio, in quo fuerit una ex benedictis rebus, &c. verba autem posterorum Pontificum sunt intelligenda secundum sententiam à prioribus expressum; nam Pontifex in dubio censetur Prædecessorum vestigia sequi, Argum. c. Verum de lreitor. Sed de hoc valde dubito, nam, vt ait Marchant, ubi supra; est medallia de se, & ex instituto largientis Indulgentiam Symbolicam personale, pro eo quod eam gestat, velut in ciuilibus, vel Ecclesiasticis distributionibus plumbum, ad cuius refectionem persone repræsentanti panis, pecunia, vel aliud distribuitur.

4. Et tandem nota id quod obseruat dictus Marchant, loco citato, quæst. 6. ubi sic ait: Arbitror externæ Diccæsis hominem orantem ante Imaginem B. Virginis, ad quam Episcopus 40. dies Indulgentiæ orantibus contulit, lucrari eadem ratione Indulgentiam. Non est tamen istius opinionis, quod Imagine extra Diccæsim translata, illam Indulgentiæ collatio comitaretur; quia Episcopus extra Diccæsim Indulgentias dare non potest propria auctoritate. Me sane Romæ anno 1634. existente Eminentissimus Cardinalis Pamphilus, qui modo Apostolicam Sedem feliciter regit Innocentius X. grauissimè insectabatur Indulgentias illas imaginibus mobilibus applicatas, quod variorum abusuum in sui translatione causa esset: Vnde cum eius fauore impetranda esset à Sanctissimo D. Urbano VIII. benedictio vnus præclare imaginis Deiparæ, vt in Belgium transferretur, tuasit Pontifici, vt Indulgentias non imagini, sed vni Altari stabilis, in quo Imago immobiliter poneretur, assignaret. Ita ille,

RESOL. XXXI.

An quando Religiosus moritur nondum applicatis Indulgentiis a Pontifice obtentis, possit eius Superior de illis dispensare? Et adducitur, quod Superior Regularis possit suorum subditorum satisfactiones, & preces applicare Benefactoribus propter interpretatum consensum subditorum, vel de satisfactiones eis superflue cedant in emolumentum habentium cum illis participationem bonorum operum. Ex part. 10. tract. 16. & Misc. 6. Resolutione 6.

Alus est curiosus, & practicabilis, & ad illum negatiuè respondet doctus, & amiceissimus P. Pellizzari, in manual. Regular. tom. 1. tract. 8. cap. 5. n. 233. sic ait: Quod si quæras, an casu, quo alicui Religioso concedatur Indulgentiæ applicanda Imaginibus, Coronis, &c. si is moriatur illis nondum applicatis, & hoc certo constat eius Superiori, is possit eas applicare absque eo quod Religiosus ante mortem, talem facultatem ipsi subdelegauerit; Respondetur non posse. Ita Baldellus, Bordonus, & alij docti Viri à me consulti, probantque ex eo quod in tali concessione dicitur industria personæ, & ipsa concessio est priuilegium quoddam personale, quod definit in persona: quod tamen non facit quin dictus Religiosus viuens potuerit subdelegare præfatam potestatem, cum Delegatus Papæ possit subdelegare, vt bene notarunt relati Doctores, qua de re consulatur Pasqualigus, dec. 492. Hæcque Pellizzarius.

Tom. IV.

2. Sed nouissime affirmatiuam sententiam inuenio docere Patrem Gobat in Theaur. Indulg. part. 1. c. 11. quæst. 35. num. 131. ubi sic ait: An quando Religiosus moritur nondum applicatis, vel distributis intentionibus Indulgentiarum, quas habuit, possit eius Superior liberè de illis disponere? Respondetur posse, nam ex vtriusque parte militat bona ratio ad hoc asserendum. Ex parte quidem subditi, quia nullus Religiosus est, qui ante mortem interrogatus non pronunciet, se ita velle, & qui non saltem semel in vita apud se dixerit cupere se vt omnia sua cedant, quoad fieri potest, in maius Dei, & proximi obsequium. Atqui cedent hæ intentiones in maius proximi emolumentum, si eas vsurpet Superior. Ex parte autem Superioris adest hæc ratio, quod is vtrique habeat generalem voluntatem omnibus suis suorumque bonis vtendi ad Dei gloriam, & proximi commodum, quoad potest. Quia voluntate posita, sibi iam virtualiter, & implicite illas intentiones, saltem sub conditione securitæ mortis, vendicauit, quando subditus agebat animam. Confirmatur inde, quod satisfactiones Religiosorum, eis superflue cedant in emolumentum, habentium cum illis participationem bonorum operum, item quod Superior Regularis possit suorum subditorum etiam ignorantium satisfactiones, & preces, applicare Benefactoribus, propter interpretatum consensum Subditorum. Loquitur autem de illo Superiore, qui toti Conuentui, seu Collegio præest, non de Priore Claustri, aut ministro. Ita Pater Gobat. Ego verò vtramque sententiam probabilem esse puto: sed magis adhæreo sententiæ negatiuæ.

RESOL. XXXII.

In Rubrica Indulgentiarum quinque Sanctorum dicitur, quod si omittatur granum, possit pro illa vice aliud subrogari. Sed queritur etiam inuenio primo, cui ex duobus Indulgentia censeatur affixa remanere? Et an electio possit fieri per actum mere internum? Ex p. 6. tr. 7. & Misc. 2. Ref. 33.

§ 1. Ad hoc dubium sic respondet Pater Lugo de Sacram. panis. 27. sect. 8. §. 3. n. 150. Solec aliquando concedi, vt si amittatur, vel rumpatur granum, vel imago habens talem indulgentiam, possit pro prima vice subrogari aliud granum, vel alia imago eum eadem indulgentia. De quibus dubitari possit, casu quo imago alia amissa fuit, & facta sufficienti diligentia non potuit inueniri; atque ideo electa fuit alia: an si postea prior inueniatur, adhuc hæc posterior retineat indulgentiam. Et quidem ego credo non amplius priorem, sed posteriorem habere indulgentiam, quia verificata fuit conditio, vt possit ritè eligi secunda, nempe quod prima fuisset amissa; ergo eo ipso legitime fuit electa alia, & cessauit prioris indulgentia: tutius tamen erit vtramque retinere.

2. Pctes an illa electio possit fieri per actum mere internum: videtur enim exigi actus externus, sicut dicebamus requiri actum externum ad concessionem indulgentiæ: hæc quippe electio videtur esse concessio indulgentiæ ex facultate à Pontifice delegata. Verius tamen videtur sufficere voluntatem internam, quia illa deputatio non est concessio indulgentiæ: Pontifex enim solus concedit immediatè indulgentiam habentibus talem imaginem à me deputandam. Quod à posteriori patet. Primò, quia facultas concedendi indulgentias nunquam delegatur Laicis, aut foeminis; & tamen ij possunt determinare grana vel imagines. Secundo, quia qui indulgentiam proprie concedit, potest illam reuocare: qui autem semel deputauit talem imaginem,

R 2 non

N A
nia
L. IV. V
III

Sup. hæc sup in Ref. 28. §. Sed inquiramus.

Sup. hoc in Ref. not. præteritæ, §. ult.

non potest reuocare postea talem electionem: non est ergo actus iurisdictionis, sed conditio ad concessionem facta à Pontifice: conditio autem ad indulgentiam requisita, potest aliquando esse actus internus. Hæc omnia Pater Lugo, cui quidem libenter adhaereo.

RESOL. XXXIII.

An Indulgentia stationum possit quis in die multoties lucrari? Ex p. 5. tr. 12. Refol. 45.

Sup. hoc sup. in tr. 3. Ref. 152. & 153. §. ult.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Angelus ver. Indulgentias, §. 4. Rosella eod. ver. §. 12. Nauarrus §. in Leuitico, notab. 32. num. 46. & 47. & alij Negatiuam verò tenet Paludanus in 4. dist. 20. q. 4. art. 7. D. Thom. in addit. 3. p. q. 25. art. 2. ad 4. D. Antonin. p. 1. tit. 10. c. 3. §. 3. & alij.

2. Verum circa præsentem questionem Ludouicus de la Cruz in Bulla Cruc. disp. 1. cap. 8. dub. 13. num. 10. cum distinctione putat esse loquendum, nam vel Indulgentia conceditur ad tempus determinatum, vt visitantibus tali die, & hora, & tunc semel tantum potest illam quis lucrari. Vnde cum stationes Romæ signatae concedantur in Bulla certis & determinatis diebus, inde est, quod semel tantum potest quis illas lucrari, nisi aliud exprimat Pontifex. Quando verò Indulgentia conceditur indeterminatè, & quasi perpetuè sub hac forma: *Quicumque visitauerit talem Ecclesiam, vel Altare consequetur hanc vel illam Indulgentiam*, tunc potest quis eam lucrari, toties, quoties, idque satis probat ipsa consuetudo, quæ est optima legum & cõcessionum humanarum interpret, & sic conciliari possunt prædictæ opinioniones. Hoc tamen vitium debet intelligi, dummodo iteratio visitationis non cedat in irritationem, vt reuera cederet, si quis visitaret eandem Ecclesiam continuè egrediendo, & ingrediendo, quia non est verisimile de prudentia Pontificis illi modo reiterandi visitationem, multiplicare indulgentias. Sic ille.

3. Sed his tamen non obstantibus nouissimè Agidius de Trullenck in Bulla Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 4. num. 2. absolute docet Indulgentiam stationum posse in die multoties lucrari, quia Bulla id non restringit, nec limitat, sed absolute eam concedit: at quando Indulgentia conceditur indefinitè visitandi tali die talem Ecclesiam, toties eam quis, lucratur, quoties eo die moraliter & secundum prudentiam illam visitat. Secundo probatur, quia iuris dispositio etiam in odiosa materia comprehendit omnes casus, ad quos verba dispositionis iuxta propriam significationem & dispositionem se extendunt, secundum doctrinam Iuriscoñsultorum; sed verba Indulgentiarum Romæ & verba Cruciatæ, & verba Iubilæi in quo præcipiuntur stationes ad lucrandas Indulgentias iuxta propriam significationem, extendi possunt ad plures vices in die. Ergo extendenda potius, quàm limitanda, cum talis concessio sit principis fauor, & in tertij præiudicium non cedat. Ita ille, & ego in prima parte, tractat. 11. Refol. 104.

Quæ hic est sup. in tr. 3. Ref. 152.

RESOL. XXXIV.

An pro lucranda Indulgentia concessa visitantibus quinque Altaria satis sit preces effundere ex vno loco sine motu de vno Altari ad aliud Altare?

Et quid est dicendum, quando quis idem Altare quinque visitat, an teneatur loco dimoueri, vel eodem loco fixus possit illud visitare, dummodo quod qualibet visitatione finita saltem corpus, & caput inclinet in signum distincta visitationis? Ex part. 5. tract. 12. Ref. 16.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Ioannes de Garonica in explicatione Bullæ Cruciatæ, §. item si concede. vbi sic ait. [Otros ay que no son tan scrupulosos, pero son demaliado libres, porque sin menearle de vn lugar bueluen la cara à cinco altares, loque à míme parece es, que no ganan la estacion, sino que se han de leuantar, y andar todo el trecho que tienen los cinco altares. Porque si no se vueran de andar, tando valiera hazer toda la estacion en vn solo altar; y esso no se puede hazer, porque por dispensacion dixo, que no donde no vuisse mas que vn altar, si visitasse cinco vezes.] Sic ille.

2. Sed ego in 1. p. tract. 11. refol. 102. affirmatiuam sententiam tenui cum multis DD. quibus nunc addo Ludouicum de la Cruz in Bulla Cruc. disp. 1. dub. 13. num. 4. Dico igitur quod in tali casu non oportet moueri loco, sed satis est vt vno loco fixus preces fidat versus quinque Altaria; quare sufficit moueri corde ab vno Altari in aliud, etiam quando nullum adest impedimentum, quia si vnum tantum esset Altare, non oportet quinque motu corporali illud visitare, sed satis est quinque versus illud preces fundere; ergo non requiritur, per se loquendo, in visitatione Altaris, motus corporalis.

3. Nota tamen quod Trullenck in Bull. Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 2. num. 4. licet existimet quòd quando quis idem Altare quinque visitat, non tenet loco dimoueri, sed eodem loco fixum posse illud quinque visitare, tamen vult, quòd qualibet visitatione finita saltem corpus & caput inclinet in signum distinctæ visitationis.

RESOL. XXXV.

An Indulgentia certo, & ineffabiliter proficit defunctis?

Et an Indulgentia non omnibus animabus existentibus in Purgatorio valeant, sed illis tantum, quæ se sibi prederunt, meruerunt in vita per pietatem & curam erga mortuos? Ex p. 5. tract. 12. Refol. 8.

§. 1. **N**egatiuè respondet Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 7. c. 7. n. 3. vbi citat Bonaventuram, Richardum, Durandum, Caietanum, Cordubam, Cananum, Sotum & Henriquez, asserentes Indulgentiam pro defunctis tantum proficere per modum suffragij & imperationis secundum liberalem Dei acceptantem voluntatem quod confirmatur ex omnium fidelium consensu, qui post applicatam alicui animæ Indulgentiam, multo minus pro ea sacrificare & orare pergunt, quasi ipso facto significantes Indulgentiam, etiam si eius concessio iusta causa subnixæ videatur, non habere tamen ineffabilem effectum.

2. Sed affirmatiuam sententiam tenet Acoſta in Bull. Cruc. q. 19. Faber de Penitent. in 4. sentent. disp. 19. q. 2. disp. 8. cap. 8. num. 2. 4. Granadus in 3. part. de Sacram. controuers. 12. tract. 5. disp. 5. n. 10. Suarez tom. 4. disp. 13. sect. 3. n. 3. Ledefina in 2. part. 4. q. 29. art. 3. Sotus in 4. distinct. 21. q. 2. art. 3. Valentia tom. 4. disp. 7. quæst. 10. punct. 5. Coninck de Sacram. disp. 12. dub. 10. num. 441. Tannerus tom. 4. disp. 6. q. 8. dub. 4. n. 92. Trullenck in Bulla Cruc. lib. 4. dub. 9. num. 4. & alij penes ipsos, quia satisfactiones Christi & Sanctorum, quæ applicantur ad poenam Purgatorij, sunt æquivalentes ad hanc rem, nec deest diuina promissio de tali remissione fundata in perpetua traditione Ecclesiæ, & in illo Matth. 16. *Quicumque solueris*, &c. Quid ego sentiam dicam breuiter, hæc posterior sententia videtur mihi probabilior: vnde puto Valentiam vbi supra, non rectè, & neque modestè contrariam vocare incautam, & nullo modo ardiendam; melius Bellarmin. lib. 1. cap. 14. vocauit illam rationabilem, nostram verò admodum piam: addo ego & probabiliorcm.

Non desinam tamen hic adnotare Caietanum
 3. Non desinam tamen hic adnotare Caietanum
 1. opus. tract. 10. quæst. 1. & tract. 16. quæst. 5. docere
 Indulgentias non omnibus animabus existentibus in
 Purgatorio valere, sed illis tantum, quæ ut sibi profect
 sent meruerunt in vita per pietatem & curam erga
 mortuos & Ledesma in 2. 2. p. 4. q. 29. art. 3. timet ne ve
 ra sit hæc Caietani sententia. Sed merito aduersus il
 lam insurgit Acosta ubi supra, Granadus disp. 6. num. 2.
 Trullench dub. 10. num. 1. & alij quos citat & sequitur
 Tannerus loco citato, quia fundamentum communica
 tionis suffragiorum non est aliquod peculiare meritum
 sed solum status gratia. Ergo &c.

RESOL. XXXVI.

An Indulgentiam pro mortuis lucratur existens in pec
 cato mortali?
 Item dicendum est de illo, qui sumit Bullam Cruciatæ
 pro defuncto, si soluens Bullam sit in peccato mortali?
 Ex p. 1. r. 12. Ref. 38.

Respondeo affirmatiue cum Ioanne Prapposito
 in 3. p. D. Thom. q. 1. 4. de Indulgentiis, dub. 10.
 & Naldo in summa, verb. Indulgentia, n. 7. ubi sic
 ait. Indulgentiam pro mortuis consequi potest etiam
 in mortali existens, secundum magis receptam opinio
 nem in hoc enim casu non dicitur malus pro alio satisf
 ficere, sed solum facere opus, ob quod Papa satisfactio
 nem Christi & Sanctorum impertitur, tum quia malus
 ministerialiter pro alio satisfacere potest, vt elemo
 synam, vel aliud bonum mandato alicuius faciens. Ita
 illi, qui citat Nauarum notab. 22. de Indulg. n. 30. qui
 bus adde etiam Fabrum in 4. sentent. de penit. dist. 19.
 quæstio. disp. 38. cap. 8. num. 256. Granadum in 3. part.
 de Sacram. contr. 12. tract. 5. disp. 6. num. 1. Trullench
 in Bulla Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 4. num. 3. Reginaldum tom. 1.
 lib. 7. cap. 10. num. 195. & Laurentium de Portel in du
 bus Regal. verb. Indulgentia pro Iubilæo, n. 24. ubi sic ait.
 Tandem circa indulgentias pro defunctis nota ex To
 leto, quod si quis in peccato mortali quando sumit
 Indulgentias pro defunctis faciendo id opus, per quod
 illas applicat in peccato mortali, tales Indulgentias
 proficiunt defunctis existentibus in Purgatorio. Ratio
 est, quia ratio satisfactionis seu pretium pœnarum
 non est opus illius, qui est in peccato, sed Indulgentia
 ipsa & thesaurus meritorum Christi & Sanctorum.
 Illud autem opus particulare, per quod Indulgentia
 applicatur, sit nomine Ecclesiæ, in qua nunquam
 dicitur gratia. Exemplum ponit in eo, qui dat elemosy
 nam, & mittit illam per manus hominis existentis
 in peccato mortali, non enim perditur fructus elemo
 synam ex eo quod sit in peccato ille, qui exequitur
 opus. Vnde non solum hoc intelligitur de sumente
 Bullam Cruciatæ, pro defuncto, si soluens Bullam sit
 in peccato mortali, sed etiam de illo, qui dicit certas
 orationes iniunctas à Papa pro liberanda vna anima à
 Purgatorio, est enim utrobique eadem ratio. Scio ali
 quos DD. tenere oppositum, vt fatetur ipse Toletus.
 Est tamen hæc opinio pia, & ratione sufficienti fun
 data. Hæc Portel. Vnde nemo excusatur quando à
 Summo Pontifice applicatur aliqua Indulgentia de
 functis per modum suffragij, si illam pro illis non su
 mant; Nam, vt dictum est, & iusti, & peccatores illam
 pro defunctis obtinere possunt.

RESOL. XXXVII.

An quis privata autoritate possit suam Indulgentiam
 Deo pro defunctis offerre, et potest ieiunia, discipli
 nam, &c.
 Tom. IV.

Et an saltem Regulares possint applicare Indulgentiam
 defunctis, stante privilegio Leonis X. con
 cesso Minoribus? Ex part. 10. tract. 16. & Misc. 6.
 Ref. 12.

§. 1. Dubium est nouum, & ad illud affirmatiue
 respondet Pater Gobat in Thesouro Indulg.
 p. 2. c. 21. quæst. 61. num. 466. Tum quia nullum ius di
 uinum, aut Ecclesiasticum vetat eam in praxim redi
 gi, atque intelliguntur concessa, quæ non sunt ex
 presse prohibita, inquit Glossa in c. 2. de translat. Episc.
 vers. Non inueniam. communiter recepta: tum quia
 vtiliter practicatur, nam Ioan. 16. generatim promit
 titur: Si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit
 vobis: tum denique, quia nullum planè inconueniens
 apparet in hac precatiuncula: Clementissime Deus,
 rogo te, vt illam Indulgentiam plenariam quam cras
 in die Portiunculæ comparate studebo, digneris admi
 ttere potius pro expiandis mei Patris defuncti pecca
 tis, quam pro meis. Nec obest primo, quod nullus
 Auctor Classicus hanc doctrinam tradat; nam etsi ma
 teria de Iubilæo, & Indulgentiis à perinultis ita accu
 ratè sit attracta, fatebitur tamen æquus Lector, se
 tam in hoc quam in altero tractatu de Iubilæo re
 perisse per multa dubia practica, non parui momenti,
 quæ nemo alius proposuit, sicut mihi ipsi per literas
 testatus est doctissimus quidam & libris scriptis no
 tissimus Theologus. Sufficit, modo hæc doctrina sit
 vtilis, & non contraria sensui Ecclesiæ, vel Do
 ctorum. Nec obest secundo, quod ex omnium sententia
 negarim, validè in defunctos transferri Indul
 gentias, etsi Pontifex Romanus eas transferendi
 potestatem verbis admodum claris largiatur. Etenim
 illa doctrina intelligitur, & intelligenda est de ap
 plicatione infallibili (ex ordinaria Dei lege) effe
 ctum habente, ac fundata in potestate Pastoralis,
 seu Clauium, non autem de applicatione fundata
 in sola Dei liberali acceptione, & quæ pendeat
 etiam ab iis conditionibus, à quibus efficaciam ora
 tionis pendere tradunt Doctores post S. Tho
 mam 2. 2. quæstione 83. Nec obstat Tertio, quod
 hinc sequatur posse eodem modo ab vno viuo al
 teri viuo donari suam Indulgentiam. Respondeo
 enim id, non videri absurdum, quamvis longè
 vtiq; difficilius, & rariùs Deus admittat pro vi
 uis, quam pro defunctis, quia illi possunt se iu
 uare hi, nequeunt. Vnde respectu viuorum habet
 aliquo modo locum illud pronuntiatum iudicium:
 Indignus est aliena ope, qui sibi non vult opitu
 lari, cum possit. Hinc pater laudandum esse Ca
 ium, cum dicit: Domine Deus peto, vt omnes
 omninò Indulgentias, quas toto hoc mense possem
 in meum vsum conuertere, permittas potius cedere
 in subsidium miserabilium animarum, in flammis pur
 gatorij detentarum. Equidem hoc loco aptissimè
 dicitur, quod de illis Indulgentiis dubiis quarum oc
 casione nullum damnum emergit, pronunciant Do
 ctores: Tantum valeant, quantum possunt, Dicez
 Quid, si Deus non admittat, sicut sæpissimè non ad
 mittit, talem donationem, aut applicationem? Res
 pondetur; Tunc Indulgentiarum fructus remanet
 penes illum qui donare volebat: etenim ob eius inter
 pretatiuam voluntatem imitatur in eo illud Psalmistæ,
 Oratio mea in sinu meo conuertetur, & illud Christi Do
 mini: Pax vestra reuertetur ad vos, Matthæi 10. Huev
 que Pater Gobat.

2. Sed laudo viri amicissimi in animas purgan
 tes pietatem; at eius opinioni adherere non possum,
 quia est contra communem, vt obseruat Quintana
 ducias, in Theolog. moral. tom. 1. in Appendice, tract. 1.
 dubit. 14. numero 1. Concessio enim Indulgentiarum
 dependet ex voluntate concedentis, atque adeo se
 R 3 extendit

Sup. hoc leg.
 breuissimam
 doct. vers.
 annot. seq.

N
 Æ
 n
 i
 a
 l
 i
 v
 v
 i
 i

extendit tantum ad eos, pro quibus fit. Ergo nisi concessio se extendat ad defunctos, non poterit pro ipsis applicari. Confirmatur; nam forma concessionis Indulgentiarum pro viuis excludit defunctos, nam fit per modum remissionis, atque adeo absolutignis, quae non habet locum quoad defunctos, cum tantum sint capaces Indulgentiae per modum suffragij, Dies. Possunt viuentes applicare suas satisfactiones pro defunctis: Ergo postquam Pontifex iis concessit Iubilaeum poterunt, postquam acceperunt illud applicare defunctis. Respondetur negando consequentiam: Nam non possunt applicare, nisi prius illud faciant suum: hoc ipso autem, quod suum faciunt, non est amplius applicabile; nam consistit in remissione poenae per modum absolutionis. Remissio autem poenae, postquam est facta, non est applicabilis alteri, quia est ita personalis, ut sit ab ipsa persona inseparabilis. Adde quod Indulgentia non est aliquid opus satisfactorium, quod possit alteri applicari. Dices Secundò: Saltem Regulares poterunt applicare defunctis, stante privilegio Leonis X. concessio minoribus, ut in illorum Compendio, tit. Indulgentia plenaria, §. 7. & in Compend. Fulvianum, tit. Indulgentia pro defunctis, §. 4. Quo privilegio fruuntur omnes habentes communicationem. Respondetur. Neque in virtute dicti privilegij posse applicare, quia non fuit concessum quoad Indulgentias concedendas, sed tantum quoad concessas usque ad illud tempus, ut constat ex tenore privilegij. Unde ex his saepius interrogatus hoc anno Iubilaei 1651. an illud animabus purgatorij potuerunt applicare, respondi negatiue: quod etiam dicendum est de Iubilaeo extraordinario cum regulariter talis facultas non concedatur: imò Pontifex intendit, quod proficit suscipienti, nam ad hunc effectum concedit facultatem absoluedi à reuerentis, ut tollantur impedimenta peccatorum in ordine ad illud consequendum.

Sup. hoc sup. in tr. 1. ex la. ra doct. Ref. 2. §. Nota tamen, à lin. 6. & vers. neque etiam intelligas.

3. Dicendum est itaque nullam Indulgentiam applicari posse pro defunctis, nisi quae à Pontifice pro illis expressè conceditur. Quia cum nullus praeter Pontificem, auctoritatem habeat dispensandi thesaurum meritorum Christi, & Sanctorum; cumque omnis Indulgentia fiat per dispensationem thesauri meritorum Christi, & Sanctorum, nullus pro defunctis Indulgentiam applicare poterit, nisi quam pro iis Pontifex expressè concedit. Possunt quidem, viuentes pro defunctis sua opera, quae pro lucrandis Indulgentiis faciunt applicare, ipsas tamen Indulgentias applicare non possunt, nisi id expressè à Pontifice sit concessum; qui nullus priuatus homo habet auctoritatem offerendi merita Christi, & Sanctorum per modum condigni pretij Deo pro liberandis animabus purgantibus, nisi illam expressè habeat à Pontifice, qui solus, posito opere viuentis, sub cuius conditione Indulgentia conceditur defunctis, pretium satisfactionis Christo Deo offert. Et haec omnia docet Pasqualigus in praxi de Iubilaeo, q. 10. num. 2. cum seqq. & Amicus in Curs. Theol. tom. 8. disput. 20. sect. 7. num. 190. Nolo enim de crimine plagiaro ab aliquo accusari, sicut Ego de tali crimine quandam Auctorem modernum recentissimè impressum merito accusare possem, qui passim cum plures Auctores à se nec lectos, nec visos, & integras quaestiones ex meis operibus defumat, raro tamen de me mentionem facit. Recte itaque ut obseruat Christophorus Vvaltherus in tract. Iuridico-Politico-Historico, de Statu, & priuileg. Doctor. c. 18. §. 132. Bartolus Iurisconsultorum Coriphaeus sic dixit: ergo de omnibus mentionem facio, ut quod eorum est furari non arguar, & in eo quod meum est, agnoscat.

RESOL. XXXVIII.

An Indulgentia pro tempore mortis, si non adfit Confessorius, vel saltem Clericus, possit applicari moribundo à quolibet laico?

Et obseruetur posse Indulgentiam moribundo absenti impertiri.

Et cursim additur non solum in articulo mortis, sed etiam extra illud posse absolue, & per se Indulgentiam applicari absentibus. Ex part. 10. tract. 16. & Miss. 6. Ref. 10.

§. 1. Nominatim contra me negatiue respondet Pater Gobat in Thesuro Indulgentiarum, part. 2. cap. 34. quest. 92. num. 626. ubi sic ait: Quando in formula Indulgentiae ponitur, Indulgentiam plenariam esse pro articulo mortis impertendam à Confessore, existimat Suarez disp. 55. sect. 6. num. 4. intelligi Confessorem actu, seu illum, qui moribundi confessionem audiuit. Addit tamen, esse etiam probabile, quod quibus, qui in tali articulo absolue potest posse etiam impertiri praedictam Indulgentiam esto ei non confiteatur aeger. Quae postrema doctrina est probabilissima, praetertim cum Nauarr. mor. 30. num. 9. testatur omnes Doctores secum docere, quod in praedicto casu possit deficiente Sacerdote quibus Clericus impertiri Indulgentiam, sicut & absolutionem ab excommunicatione. Quod etiam sentit Diana & resol. 46. citans Valer. & Trullench & addens: Hanc sententiam me consulente, & impellente, ne timeam in praxim deducere non solum Clerici tonsurati, sed etiam Laici si Sacerdos tamen non adfit. Verum hanc sententiam non sine ratione reiciunt Suarez cit. sect. 6. num. 4. Lugo num. 137. tum quia nomine Confessoris, seu Confessarij, non potest vilo modo intelligi Laicus, tum quia est contra ius commune, nam ius commune non permittit Laico iurisdictionem spirituales, quae tamen à iure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trahenda reg. 18. in 6. Ita Gobat.

2. Sed Ego iterum non discedo à sententia affirmatiua contra Gobat, quam nouissimè tenet Thomas Leandrus in Thesuro Santissimi Rosary, cap. 12. §. 1. Martinus de San Ioseph in Mon. Confessor tom. 1. lib. 1. tract. 7. de Indulgentiis num. 1. sic asserens: Para ganat la Indulgentia en el articulo de la muerte, dice la Bula, que la ha de conceder el Confessor, y que debe ser asistido Ludouicus à Cruce, disp. 1. c. 8. dub. 14. num. 2. Henriquez lib. 7. de Indulgent. cap. 9. num. 6. lit. A. y se ha de practicar asse, porque parece el requisito que pide la misma Bula: aunque tengo por bien probable la sententia contraria de Trullench, in Cruce, lib. 5. §. 7. cap. 2. dub. 19. num. 6. porque el perdón de la pena, que haze por la Indulgentia, no es absolution de pecados, ny dependiente forçosamente de Concession: y asse como en el articulo de la muerte puede qualquiera ser absuelto de las censuras por quise Clerigo de prima corona, tambien este se puede conceder la Indulgentia. Sic Ioan. Valerius, in different. vtriusque fori, verb. Absolutio different. 3. numero 3. Nauarrus, notab. 32. num. 8. 9. & 10. iudicat probabile Diana part. 5. tract. 12. resol. 46. y auulso huius Clerigo, podrá qualquiera lego conceder esta Indulgentia, ut tradit ex Nauarro, Ioan. Valerius, loco citato, Diana; 1 p. tract. 11. * resol. 106. Huicque Martinus, cui adde Quintanadueñam Theol. Moral. tom. 1. Append. tract. 9. dub. 5. n. 5. Patrem Reginaldum in Praxi, tom. 1. lib. 7. cap. 13. sect. 5. num. 137. & me citato Leandrum de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disp. 14. quest. 176. & Machadam de Perfecti. Confess. tom. 1. lib.

lib. 1. part. 2. tract. 4. docum. 4. num. 3. vbi me citato sic ait: Acerca de la Indulgencia plenaria, que por la Bula concede su Santidad a los Fieles en el articulo de la muerte, se ha de advertir que aunque en ella dize el Pontifice, que el Confessor aya de aplicarla al que esta en el articulo de la muerte. fundados en esto algunos Autores enseñan, que solo el Confessor puede aplicar esta Indulgencia, y no otro inferior a el, Con todo esto Nanarro, y otros son de parecer, que en ausencia del Confessor no solo el Sacerdote sino tambien qualquiera Clerigo, y en defeto destes, el Seglar puede aplicar esta Indulgencia. La qual opinion iuzga Dama por piadosa, y probable; y tal que si no aprouehate, ne puede dañar; fundanse, en que la absolucion, y remission de la pena, que se concede por las Indulgencias; no es absolucion de pecados, ni cosa dependiente delle. I assi no se requiere que el que hauiere de aplicar la Indulgencia, sea Sacerdote.] Ita ille: Vnde remanet fatis probabilis nostra opinio contra Amicissimum Gobat.

1. Imo pro consolatione morientium, non deseram hic adducere opinionem P. Quintanaducnas, in Theol. Mor. tom. 1. tract. 9. dub. 3. num. 1. asserentis, ad Indulgentiam concessam moribundis, virtute Cruciatæ non requirit applicationem per Confessarium faciendam; quod probat ex verbis Bullæ; sic asserentis: [Que pueda elegir Confessor, que los pueda absolver vna vez en la vida, y otra en el articulo de la muerte de qualquiera pecados, &c. que configan, y ayan plenaria Indulgencia dellos.] Vbi nota non dicit, *Que les pueda conceder, o applicar la Indulgencia*; sed quod ij eam conuoluantur, & in Latina eundem sensum efficit verbum, *Obtinere*, & ly, *Ab eo*, cadit super absolutionem tantum, non super lucrationem Indulgentiæ, præterea probatur, quia, si absque applicatione non prodesset Indulgencia hæc, sæpe frustraretur, cum deficiat, vel qui applicet, vel memoria petenda; aut facienda applicationis. Et durum sane est, lucrationem huius sublimitati utilis; immò, & necessarij, vj potè vitium, quòd in hac vita lucrari poterit moribundas, pendere a memoria, voluntate, vel malitia, aut ignorantia alicuius. Ergo ad valorem Indulgentiæ de qua loquimur non requiritur applicatio. Ita ille; qui etiam me citato obseruat posse Indulgentiam moribundo absenti impertiri: quod etiam me citato docet Gobat, num. 217. & me citato Leandrus de Sacram. tom. 1. tr. 5. cap. 14. q. 173. addens non solum in articulo mortis, sed etiam extra posse absolute, & per se Indulgentiam applicari absentibus.

RESOL. XXXIX.

Verum Indulgencia per modum Suffragij proficit Cathecumenis mortuis sine Baptismo?
Et an non solum pro Cathecumenis mortuis, sed etiam pro ceteris?
Et quo inferitur, an pro supradictis possit Missa offerri; & p. s. tr. 12. Refol. 9.

Negatiuè responderet Præpositus in 3. part. D. Thom. quest. 14. de Indulgent. dub. 3. num. 28. Suarez tom. 4. disp. 53. sect. 4. num. 8. & alij, quia qui non est insignitus caractere baptismali, est extra Ecclesiam, & proinde Papa non habet potestatem super illum defunctum, cum non habuerit potestatem super illum viventem.
2. Sed vt verum fatear, videtur mihi nimis durum excludere ab hoc beneficio animas illas Cathecumenorum, quæ propter impotentiam, & inculpabiliter descesserunt ex hac vita sine sacramento Baptismi, nam

etsi non habeant characterem baptismalem, tamen voto illud susceperunt, & sunt capaces beatitudinis, & pro illis Missa offerri potest. Ergo, &c. & ita hanc sententiam docet Villalobos in summa tom. 1. tract. 26. diffinit. 7. numero 7. Faber de penitent. in 4. sentent. distinct. 13. quest. vnic. disp. 37. cap. 8. numero 258. Layman in Theolog. moral. lib. 5. tract. 7. cap. 6. num. 1. Hentiquez lib. 7. cap. 18. numero 1. Tannerus tom. 4. disp. 6. quest. 8. dub. 4. num. 93. quibus adde Iacobum Grana- do in 3. part. de Sacrament. controuers. 12. tract. 15. disp. 6. numero 2. iunct. disp. 1. num. 4. vbi docet Indulgentias non solum prodesse Cathecumenis mortuis, sed etiam viuis, & doctè, vt semper solet, probat hanc sententiam, & respondet ad argumenta contraria, adi illum, & non pigebit.

Sup. hoc in Ref. noc. præterita §. Sed nota, & in tom. 2. tr. 1. Ref. 4. §. 2. ad lin. 4.

RESOL. XL.

An Indulgencia concessa Regularibus, & renouata à Paulo V. hodie censentur reuoludata?

Et an Indulgencia, & priuilegia pro defunctis concessa censentur renouata per dictam Bullam Pauli V. vel remaneant in suo robore, & firmitate?

Idem dicendum est de Indulgencia plenaria concessa à Clem. VIII. Parentibus Fratrum existentibus in Purgatorio, si pro illis Minorita dixerit vnam Missam.

Et idem dicendum est de Indulgencia plenaria à Calisto III. concessa Parentibus fratrum Minorum, in qua possint eligere Confessarium, per quam absoluantur plenarie à culpa, & pena; quo priuilegio gaudent Parentes aliorum Regularium.

Et idem dicendum est de Indulgentiis concessis ab antiquis Pontificibus pro secularibus viciantibus Ecclesiarum Regularium. Ex part. 4. tractat. 4. & Misc. Ref. 20.

§. 1. Sappono S. D. Paulum V. die 23. mensis Maij Anno 1606. in Bulla, quæ incipit, *Romanus Pontifex*, & est in 3. tomo Bullarum Bulla 21. §. 19. fol. 103. reuocasse omnes Indulgentias concessas per antecessores suos quibuslibet Regularibus, Religiosis, ac Monialibus cuiusuis Ordinis, illasque annuillasse, ac decreuisse quòd loco illarum ibi reuocatarum, omnes & singuli Religiosi gauderent solis Indulgentiis in eadè Bulla ibi Religiosis concessis ab eodem Summo Pontifice, modò difficultas est, quia idè Paul. V. post dictam reuocationem confirmauit Minoritis sua omnia antiqua priuilegia, dicens in confirmatione se confirmare etiam gratias, concessiones, & indulta spiritalia, & confirmare priuilegia eis concessa à Clem. VIII. quæritur an sub his verbis sint viuificata, & reuoludata antiquæ Indulgentiæ? Negatiuam sententiam docet Laurentius Portel in dubijs Regular. ver. Indulgentia, num. 12. §. secundum principale, vbi sic ait. Ego constanter teneo per illa verba Pontificem non confirmasse antiquas Indulgentias à se reuocatas, & sic nos hodie directè non habere nisi suprapositas concessas ab illo; & idem dicendum est de ceteris Religiosis, si post illam reuocationem non impetrant particularem illarum antiquarum confirmationem ab illo, & huius meæ opinionis fuerunt graues ac docti Religiosi hac de re consulti in Conuentibus Olyssiponenibus, & in academia Eborensi, qui dixerunt ita rem se habere, quia non est credendum de Sanctiss. Domino Papa tam citò mutasse sententiam in re grauissima, quam in prædicta Bulla dicit iam intentatam à Clem. VIII. & sibi etiam à Procuratoribus Ordinum postulata. Ita ille. Qui pro hac firmanda sententia tres alias rationes adducit, quibus omnibus adde omnes

Sup. hoc in tr. 1. Ref. 29. lege eius doctriu.

Doctores constanter afferuisse & asserere Indulgentias Regularium esse iam reuocatas.

2. His tamen non obstantibus nouissimè Hieronymus Rodriguez in *compend. qq. Regular. resol. 77. n. 45.* oppositam sententiam tenet, docetque per dictam confirmationem priuilegiorum concessam Patribus Minoribus fuisse viuificatas, & reualidatas antiquas Indulgentias ab ipso Domino Paulo V. in principio sui Pontificatus reuelatas, quia postquam Paulus V. in dicta confirmatione priuilegiorum ait se confirmare priuilegia, gratias & indulta spiritualia, addit se innouare, seu de nouo concedere priuilegia confirmata à Clemente VIII. cum omnibus & singulis decretis, clausulis, & declarationibus quibuscumque contentis in litteris suæ confirmationis. Dominus verò Clemens VIII. expressè & apertè concedit Indulgentias; unde cum decretum innouans intelligendum sit secundum tenorem decreti innouati, ex *l. in restamento, ff. de condition. & demonstrat.* sequitur manifestè Indultum Pauli V. esse intelligendum iuxta formam & tenorem Bullæ Clem. VIII. atque adèd confirmare Indulgentias quas expressè confirmat idem Clemens; alias verò rationes videbis apud dictum Rodriq. qui etiam responderet ad omnia argumenta adducta à Portel, & tandem sic concludit. Hæc de tota hac quæstione circa Indulgentias reuocatas à Paulo V. & ab eodem postea reualidatas dicta probabiliter sunt satis, quibus subscripserunt quidam ex Salmanticensi schola Magistri. Vellem equidem, quòd hic articulus clariùs & apertius, tamquam res grauissima, à Domino Papa per suas litteras nobis innotesceret, interim tamen dum non apparet de expressiori mente suæ Sanctitatis, probabiliter possum Religiosi vt præfatis Indulgentiis. Ita Hieronymus Rodriguez.

3. Sed ego non discederem à sententia Portel; quicquid autem sit de supradicta quæstione, certum est apud me Indulgentiam plenariam concessam à Clem. VIII. parentibus Fratrum existentibus in Purgatorio, si pro illis Minorita dixerit vnam Missam, non esse reuocatum per Paulum V. quia talis Indulgentia non est concessa Fratribus, sed eorum parentibus. Idem dicendum est de Indulgentiis concessis ab antiquis Pontificibus pro secularibus visitantibus Ecclesiis Regularium. Ita Portel *loco cit.*

4. Nota etiam quòd Indulgentiæ & priuilegia pro defunctis concessa non permanent adhuc in suo robore & firmitate, prout declarauit idem Summus Pontifex Congregationi S. Mariæ Fuliensis. Ita Peregrinus in *priuileg. Cleric. Regular. ver. Indulgentia §. 7. in scholio.* Idem dicendum est de Indulgentia plenaria à Calisto III. concessa parentibus Fratrum minorum, in qua possunt eligere Confessorem, per quem absoluantur plenariè à culpa & pœna, quo priuilegio gaudent parentes aliorum Regularium. Ita Portel *ubi supr. n. 4.*

RESOL. XLI.

An Pralati inferiores Episcopo per consuetudinem præscriptam possint acquirere potestatem concedendi Indulgentias?

Et an Concilium Generale, vel alij Pralati Episcopi inferiores, etiam habentes iurisdictionem Episcopalem; aut Capitulum Sede vacante non habeant potestatem concedendi Indulgentias, nisi consuetudine præscripta hanc potestatem accepissent? Ex p. 5. tr. 12. Ref. 21.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Sotus in *4. dist. 22. quæst. 1. art. 4.* Suarez in *3. p. tom. 4. disput. 15. sect. 4. num. 3.* & alij, quia cum talis potestas extendat se ad tollendas pœnas Deo debitas, non potest ea sine

voluntate ipsius Dei, aut eius in terris Vicarij alicuius competere. Vel igitur summus Pontifex sit, & ceatè approbat eiusmodi consuetudinem, vel nescit, si legitime non ex consuetudine præcisè & vi propria, sed potius ex tacito consensu Pape iurisdictione, seu potestate spiritualis acquiratur; si verò Papa nescit, actualiter consentire non potest, absque voluntate etiam non communicatur potestas.

2. His tamen non obstantibus quòd facultas dandi Indulgentias consuetudine acquiri possit, docent glossæ in *cit. cap. accedentibus, ver. legitima causa, ibid. Hostiensis & Abbas num. 2. arg. cap. cum contingat, de iur. com.* Quorum sententia non videtur mihi improbabilis, est enim Doctorum communis sententia apud Paulanum in *4. dist. 38. quæst. 1. art. 4. concl. 4. Sanchez lib. 4. moral. cap. 38. num. 21.* potestatem dispensandi in votis ac iuramentis ab inferioribus Prælati per consuetudinem acquiri posse, cum tamen dispensatio ista etiam soluat animas in foro Dei, vt proinde sine voluntate Christi, aut eius in terris Vicarij nemini competere possit. Et hæc omnia docet Layman in *Theol. mor. lib. 7. tract. 7. cap. 4. num. 3.* vbi respondet ad argumentum superius pro negatiua sententia adductum. Vide etiam Filiucium *tom. 1. tr. 8. c. 5. n. 91.*

3. Notandum est tamen hic obiter Concilium generale non habere potestatem concedendi Indulgentias, neque alios Prælatos Episcopos inferiores etiam habentes iurisdictionem Episcopalem, neque Capitulum Sede vacante. Vnde ego olim rectè respondi ad chimandritam Messanensem minime Indulgentias, quas Episcopus concedere potest, concedere posse, per ea quæ adducit Faber de *Pen. in 4. sem. dist. 19. q. vn. disput. 38. cap. 5. n. 148.* Granadus in *3. p. de Sacram. contr. 12. tr. 4. disp. 3. n. 1.* & seg. Præpositus in *3. p. 14. de Indulg. dnb. 4. num. 37.* & alij, nisi ex consuetudine præscripta hanc potestatem accepisset, vt supra dictum est.

RESOL. XLII.

An clausula apponi solita in Indulgentiis Papalibus: Dummodo aliàs non concessimus, &c. intelligenda sit de alia simili expressa in eadem concessione? Ex p. 6. tract. 16. & Misc. 6. Ref. 11.

§. 1. **A**ffirmatiuè olim probabiliter respondi, & ita etiam docet Gauntus in *Man. Episc. verb. Indulgentia, num. 17.* Lezana in *Summa Q. Q. Regul. tom. 2. verb. Clausula, num. 25.* Quintanaducas in *Theol. Mor. tom. 1. in Append. tract. 2. dnb. 4. num. 4.* Martinus de S. Ioseph de *Monie. Confessor. tom. 1. lib. 2. tract. 10. de Indulgentiis, num. 10.* nouissimè me citato Pater Gobat, in *Thesauro Indulg. part. 1. cap. 6. quæst. 14. n. 317.* vbi sic asserit: Diana & alij negant hanc doctrinam, ita generaliter sumptam; dicunt enim etiam quando Pontifex, in concessione alicuius Indulgentiæ, apponit illam clausulam (volumus autem, quod si aliis Christi Fidelibus dictam Ecclesiam visitantibus, aliquam aliam Indulgentiam perpetuò, vel ad tempus nondum elapsum duraturam concesserimus, præteritis nullæ sint) solummodò excludi similem Indulgentiam pro eodem Sancto, &c. propter dictionem aliam, quæ est repetitiua eiusdem qualitatis, quæ eidem Ecclesie in honorem alterius sancti v. g. concessæ fuissent. Quare propter horum Doctorum auctoritatem, & propter rescriptum quoddam Illustrissimi Domini Nuntij Apostolici referendum, *num. 119.* respondi per litteras consultus, Indulgentiam plenariam, quam Sanctissimus D. N. anno 1649. imperiit visitantibus in festo S. Sebastiani Ecclesiam Parochialem Landspingensem,

Sup. hoc leg. similem, doct. in §. vlt. Ref. not. præteritæ. Vbi inuenies latissimam Indulgentiam pro animabus defunctis Regularium, &c. Pro contento in hoc §. vlt. ibidem.

Sup. hoc pro consuetudine Card. in tom. 9. tr. 7. Ref. 45. figuranter in fine.

pergentem. valere, esto illi Ecclesie sit iam antea pro Confratribus Congregationis Rosarij data alia Indulgentia plenaria, & in Breui Sanctissimi D. N. ponatur expressè illa clausula, quam ex Diana retuli. Aliam commodam explicationem post Bonacium in part. 7. admodum Palani. part. 4. num. 13. quod scilicet illud verbum, concessimus, sit intelligendum de concessione facta ab eodem Pontifice, tunc enim si dicatur, ab hac Sede concessa sit, Hucusque Gobat.

Et non desera hic apponere ad confirmationem supradictorum ea que etiam docet Paz Jordanus, in *Elucidat. var. tom. 1. lib. 5. tit. 16. num. 71.* ubi sic ait: Quoniam in Papalibus Indulgentiis particularibus locis, vel personis concessis, clausula solet apponi: *Dummodo alius non concesserimus*, &c. interpretanda esse de alia simili Indulgentia, expressa in concessione, non autem de dissimili, siue ex alia causa, v. g. si alia Ecclesie concessa fuerit septem Altarium Basilicæ S. Petri de Vrbe, provt Sanctissimus D. N. Urbanus Pap. VIII. inter alias Ecclesias, concessit Cathedrali mæ Traguriensi anno Domini 1635, ac deinde visitantibus eandem Ecclesiam, in festo sui Patroni Tularis, siue dedicationis concessit alias Indulgentias cum præfata clausula, censentur hæc diuersæ à priori, & vtæque valeant. Gaudent in *Manu. verb. Indulgentia, num. 17.* Sed in hac materia caute procedendum erit, & concessione verba exactè trutinanda: nam habemus regulam Cancellariæ Inoc. V III. 57, & Pauli V. 51. ita canentem. Volumus, quod in literis Indulgentiarum ponatur clausula, quod si Ecclesia, vel Capella, vel alia aliqua Indulgentia fuerit per ipsum concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, inuisuod litera sint nulla, &c. Quapropter, Indulgentia quidem aliorum Pontificum remanent in suo vigore, quia Pontificis concedentis intentio ad illas non extenditur, nec ipsa verba, vt de se patet, ac etiam docet Bonacina *de Sacram. disp. 6. quest. 1. punct. 7. num. 4. vers. Præfata limitata.* Sed respectu Indulgentiarum eiusdem Pontificis, concludit idem Bonacina, quod vigore prædictæ clausulæ Indulgentiæ de nouo concessæ non valerent, vt plenius per ipsum eodem *num. 4. vers. Quæritur*, eius tamen doctrina intellegendæ, & restringendæ erit ad Indulgentias similes, & conformes, non autem ad dissimiles. Vnde in facto habet, quod Indulgentia plenaria ad septennium Confraternitati B. V. M. de monte Carmelo, in castro Scaphilzororum huius Traguriensis Diocesis, non impeditur consimilem Indulgentiam eidem Ecclesie generatim pro omnibus Christi fidelibus concessam eadem die Conceptionis eiusdem B. V. Ita Jordanus, *ubi supra.* Vidisti igitur Amice Lector sententiam, quam olim docui à viris doctis postea fuisse approbatam: sed modo Ego ab illa discedo, stante declaratione sel. me. Sanctissimi D. N. Urbani VIII. & clausula alia quæ de nouo in Indulgentiis Papalibus nunc à Pontificibus apponitur. Et idè Franciscus Syluius in *Variis resolut. part. 2. verb. Indulgentia* sic asserit; An Breue Apostolicum, quo Indulgentiæ Plenariæ certæ Ecclesie conceduntur cum clausula ordinaria, volumus autem, quod si in dicta Ecclesia alia Indulgentia perpetuè, vel ad tempus nondum elapsam duraturæ concessa sint, &c. præsentem nullæ sint; ita sit intelligendum, vt concessæ Indulgentiæ nullæ sint, si eodem die alia Indulgentia concurrant: an verò, alio quocumque die per annum, Respondetur, aliquando mihi, vt & quibusdam aliis visum fuisse, quod illa clausula esset accipiendæ de Indulgentiis pro eodem die concessis, Ecclesiam eandem visitantibus, quia praxis satis communis habebat quod in festis diuersis diuersæ essent Indulgentiæ, etiam plenariæ, eandem Ecclesiam visitantibus, quamuis non viderentur limitatæ, & posterioribus adiecta esset illa clausula; Volumus autem quod si in dicta Ecclesia, alia Indulgentia, &c. non minus quam prioribus: at postea nobis innotuit mentem Pontificis esse vt Indulgentiæ quas cum eiusmodi clausula concedit, nullæ sint, si pro eodem, vel pro quocumque alio die anni, concessæ sint aliæ Indulgentiæ perpetuè, vel ad tempus nondum elapsam duraturæ eandem Ecclesiam visitantibus: atque in hanc sententiam scripsit Bonacina *disp. 6. de Indulgentiis, quest. 1. punct. 7.* Urbanus autem V III. Pontifex Maximus, anno 1641. iussit in breuib. Indulgentiarum deinceps clausulam istam; Volumus autem non nihil differenter exprimi. Reuerendissimus namque D. Stravius Suffraganeus Leodi. Reuerendo D. Van. Lauretem Præposito Atreb. & Sedis Vacantis Vicario generali, Leodio scripsit 22. Maij 1642. in hunc modum: Sua Eminentia Dominus Cardin. Barberinus per Epistolam de data 5. Mensis Aprilis mihi mandat quod sua Sanctitas ad intentionem suam melius explicandam contra interpretationem dictæ clausulæ per aliquos Religiosos datam, statuit vt deinceps in iisdem Indulgentiis inseratur sequens clausula: Volumus autem si aliæ pro Christi Fidelibus in quocumque anni die dictam Ecclesiam, siue Capellam, aut Altare in ea situm visitantibus, aliquam aliam Indulgentiam etiam dissimilem perpetuè vel ad tempus nondum elapsam duraturam concesserimus, præsentem nullæ sint, His conformiter idem Urbanus V III. concedens 1. Aprilis eiusdem anni Indulgentiam plenariam visitantibus Duaci Ecclesiam Monachij S. Catharinæ Senensis, die octaua Assumptionis B. Virginis istam clausulam sic exprimit. Volumus autem vt si aliæ dictam Ecclesiam visitantibus tam præfata quam alio die aliquam Indulgentiam perpetuè, vel ad tempus nondum elapsam duraturam concesserimus, &c. ipsæ præsentem nullæ sint. Concedens quoque 15. Iunij eiusdem anni plenariam Indulgentiam visitantibus Ecclesiam S. Birgitæ Duaci, die Festo eiusdem sic ait: Volumus autem, vt si aliæ dictam Ecclesiam in quocumque alio anni die visitantibus aliquam aliam Indulgentiam perpetuè vel ad tempus nondum elapsam duraturam concesserimus, &c. ipsæ præsentem nullæ sint. Quapropter illi qui quaerunt Indulgentias pro visitantibus aliquam Ecclesiam; si pro visitantibus illam aliquam alia Pontificis Indulgentia, quæ nondum expirauit, sit eis concessa; curare debent vt eiusmodi clausula impetrent, alioquin nullius roboris erit id quod impetrabunt. Hucusque Syluius, & Ego. Vide etiam Zypæum *de Int. Canon. tom. 2. l. 5. tit. de Penitent. & Remission. Respons. 5. num. 5.* qui etiam mentionem facit de supradicta declaratione, & clausula Urbani VIII. emanata anno 1642.

In indice primo huius Tom. 4. lege Apendicem ad hunc Tract. 5. Vbi reperies alias multas diff. mistas, & dispersas per alios Tom. Tract. & Ref. que simul pertinent ad hunc Tract. 5. de Indulgentiis.